

Kovács Sándor Pál

A LEGENDÁKNAK FÖLDJÉN

Szerkesztette:
Kovács István József

Borítóterv: Halasi Éva
Tördelés: Halasi Éva

Magánkiadás
© Minden jog fenntartva!

ISBN 978-615-00-3680-9

készült:
a Bíró family Nyomda és Könyvkiadó
nyomdaüzemében
Felelős vezető.
Bíró Krisztián
www.birofamily.hu

KOVÁCS SÁNDOR PÁL
(posztomusz kötete)

**A LEGENDÁKNAK
FÖLDJÉN**

Szonettes és verses kötet

**Budapest
2019**

ELŐSZÓ HELYETT A SZERKESZTŐTŐL

Sándor bátyámnak

(posztumusz verseskötetének szerkesztése közben)

„Testvérem, vérem, remélem”
A dal a vers az fennmarad
Emléked őrzik mind-mind a versek,
A versé fonódott gondolat.

„A legendák földjét” mind bejártad,
Lángoló lelked varázsszőnyegén
A szonettjeid is a menybe mentek,
Ám birkózó voltál, kemény legény.

Történelmünket is formálgattad
Versben... rajzoltál hazát, nemzetet
Aggódó szemmel figyelted e népet,
Megbocsátottál számos vétkeket.

„Mitikus verseid” úgy zenélnek,
Mint angyali kézben a hárfák
Te felöleltél mindent... a szépet
Parnasszus hegyén... szeretettel vársz ránk.

A „borverseidnek” mámorából
Erőt, derűt merítünk... kacagást
Tudom, találkozunk majd égi-fényben,
Ám addig is őrizve emléked
E köteted s szent lángolás.

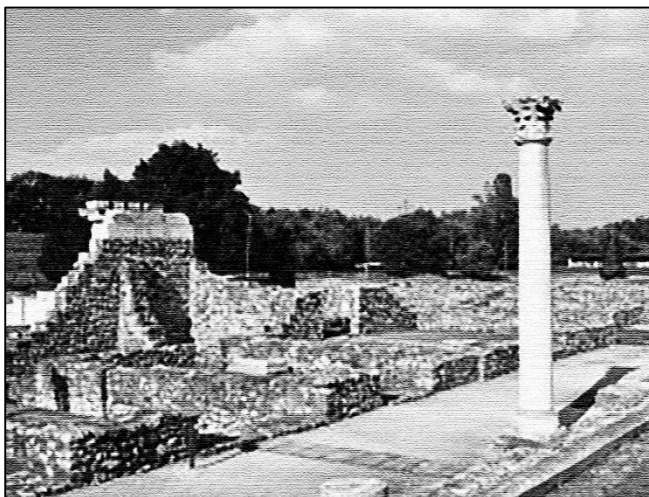
Kovács István József
Kecskemét Katonatelep
2018. IX. 1-én

KOVÁCS SÁNDOR PÁL KECSKEMÉT

1937-ben született Budapesten, majd kora ifjúsága óta vidéken él. Volt esztergályos, néptanító, könyvtáros, népművelő, kultúrház-igazgató, testnevelő tanár és sporttudósító. Élethivatása a birkózósport és a vele kapcsolatos edzői, bírói tevékenység is. Szakedzőként számos élversenyzőt nevelt ki, s mint „vándoredző” hét szakosztályt alapított megyénkben. Munkássága elismeréséért megkapta a FILA Nemzetközi Csillagrend ezüst fokozatát. A sport szeretete mellett lírikus alkat- versben és prózában egyaránt. Főleg népies töltésű, rímes verseket ír, a szonett-formát különösen kedveli. Borversek címen 2007-ben verses füzetet jelent meg. A népi grundbirkózás gyakorlatának felelevenítése a népi küzdő játékokról, kiemelten a kunsági grundbirkózásról, önálló tanulmánykötetei jelentek meg, gyakorlati útmutatóval, szabályzattal. Nyugdíjasként az UNIVER-KTE Kft Birkózó Szakosztályának utánpótlásedzője, 2008-ban a Magyar Birkózó Sport Érdemrend ezüst fokozatával tüntették ki. Az Üzen a Homok című folyóirat szerkesztőbizottsági tagja, a Toll és Ecset Alapítvány kurátora volt 2017-ig, haláláig.

Első ciklus

1. Pannónia földjén

Az Isten Kardja

Jordanes krónikája regéli,
volt a szittyáknak egy híres kardja,
Isten küldte, de régen elveszett,
a hun király is vágyott a kardra.

Történt egyszer, hogy pásztora, aki
a réten marháit legeltette,
észrevette, hogy sántít egy tinója,
a lábát valami felsértette.

Csodák-csodája! földből kinyúlva
lángnyelvek között az Isten kardja...
futott vele, s a királynak adta.

Attila megmarkolta, suhintva
vele, s négy égtáj felé vágott,
s a karddal legyőzte a világot.

Kecskemét, 1997.02.13.

Az aranykoporsó

Attila hunok fénylő csillaga
kihunytt még legszebb férfikorában,
Ildikóval eltöltött nász után
orra-vére ölte meg álmában. /?/

Vitézei meggyászolták könnyel,
vérrel, s hármass koporsóba tették;
aranyba, ezüstbe, végül vasba,
s a Tisza medrében eltemették.

Titok földi, hogy nyugszik a király,
mert sírásóit mind lenyilagták,
tetemeiket gödörbe hányták.

A víz felett hol lebeg egy sirály,
valami sötétlik a fenekén,
tán a koporsó rejlik ott régen?

Kecskemét, 1997.02.13.

Csaba-Legenda

Ha székely feltekint az égre
és a Tejúton vörös jel ragyog,
feltűnnek Csaba királyfi hunjai,
s háborút jósolnak a csillagok.

Hadak Útján lovasok robognak,
veszett vágtában a szellem sereg,
a székely vitéz új erőre kap,
vágja az ellent, a föld is remeg.

Kiűzik a betolakodókat,
a bérceken örömtüzek gyúlnak,
a harangok tedeumot zúgnak.

Dicsérik az egekben lakókat,
kik Erdély népét megsegítették,
mert hitüket tőlük merítették.

Kecskemét, 1997.02.13.

A Tordai hasadék

Nagy harcot vívott Szent László király
Erdélybe törő kunokkal szemben,
Torda fölött a hegygerinceken
már űzte, verte seregét az ellen.

A király sarkában támadói ...
ekkor így kiáltott fel az égre, –
Szabadíts meg Uram pogány kuntól,
hiszen Te érted harcolok! – kérte.

Csoda történt! Kettényílott a hegy
csapata és a támadók között,
pogány szívbe félelem költözött.

Így mentette őket Isten kegye,
halálos sebeitől, pusztulástól,
keresztény magyart a kun pogánytól.

Kecskemét, 1997.02.13.

Szent István király

Géza fejedelem fiát, Vajkot,
Asztrik a püspök megkoronázta,
keresztvízzel István nevet kapott,
s koronáját a pápa megáldta.

Kemény jobbjaival féket vettet a
lázadozó pogány őseinkre,
és bálványimádó testvéreit
áttérítette keresztény hitre.

Bölcs királyunk legfőbb érdeme,
hogy e helyt népének hazát adott,
megteremtve a magyar államot.

Még ezredév múltán is él neve,
úgy világít, mint égő fáklya,
s mutatja helyünk Európában!

Kecskemét, 1997.02.20.

Szent László király utolsó csatája

Jön a pogány zúgnak a harangok,
Erdélybe tört a pusztító horda,
félelem ül a székely szívekbe,
lángokban áll Aranyos és Torda.

– Szűz Máriánk, mentsd meg e néped!
– Szent László király, Te harcolj velünk!
fohászkodik a nép bizakodva,
– Ha Isten velünk, ki győz ellenünk?

Csoda esett! Fenn a fényes égen
a király szelleme száguld lován,
hull a pogány csapásai nyomán...

Szűz Anya képe lebeg a fényes légben,
Isten-fényben arany koronája,
áldást hint a földi regnumára.

Kecskemét, 1997.02.15.

„Boldog Margit” legendája

Betört Batu kán, s az Aranyhorda,
IV. Béla királyunk trónolt,
hős harcban hullt sok magyar, s kun vitéz,
de tatárnak népünk be nem hódolt.

Országunk sivár pusztasággá lett,
ekkor Béla esküvel fogadta,
vész múltán, ha újra talpra állunk,
lányát hálából zárdába adja.

Így lett Margit, a szűz királyleány
Jézusának eljegyzett arája,
s élete, liliom hervadása.

Szentté avatták a boldog leányt,
kinek legenda egész élete,
s őrzi nevét a Nyulak szigete.

Kecskemét, 1997.02.15.

Millenium 2001-ben

Mi, kik itt élünk Pannóniában,
ezeréves már történelmünk,
Hunor földjére az őshazából,
mesés napkeletről jöttünk.

Legendák földje lett e hon,
hol hazát foglalt Árpád kardja,
ezer éve küzd, harcol a magyar,
s az ellenség nem vett erőt rajta.

Milleniumunkat ünnepeljük,
hol államot alapított István,
királyaink közt első a listán.

Átala keresztényekké lettünk,
ez az első történelmi próba,
mikor befogadott Európa.

Kecskemét, 1997.10.12.

Millenniumi gondolatok

Századokkal hun őseink nyomában
Árpád átlépte Kárpát bérceit,
hogy megvesse lábát az új hazában,
s letelepítse nomád törzseit.

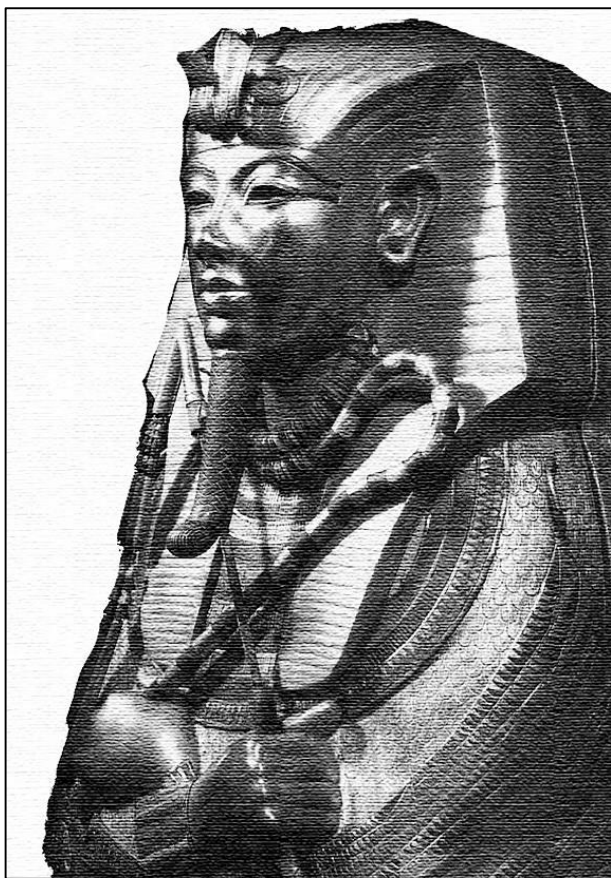
Követte őt Géza és fia István,
az Árpád-házi királyok sora.
Dúlta népünket a tatár, török,
háromszáz évig Habsburg iga.

Trianon! Don-kanyar, szovjet megszállás...
mindegyike tizedelte népünk,
a történelem rejtélye, hogy élünk.

Az EU felé lépve nincs megállás,
menetelünk boldogabb világba,
nem véreztünk tán annyit hát hiába?

Kecskemét, 2001.03.18.

2. A történelem rejtélyei

A labirintus titka

Hol borszínű tenger mossa a partot,
állott Kretán Minosz palotája,
s Tévelygések Kőkertje: Labirintus,
– benne a szörny várt áldozatára.

Kilencévente hét szüzet, s hét ifjat
küldtek Athénból bús hadisarcot,
felfalta őket a Minotauros,
Theszeusz vívott ellene harcot.

Ariadné kardjával, s fonalával
legyőzte a Bikafejűt hősünk,
bátran, furfangos ésszel, praktikával.

Ámulva tettén, múlton elidézünk,
adózva tisztelettel, hálával.
– gazdagodva egy barbár legendával.

Kecskemét, 2001.03.14.

Az első szárnypróba

Daidalosz mester, s fia Ikarosz,
bebörtönözve Kréta szigetén,
nap, mint nap szökésen törték fejüket,
hogy járnának túl őreik eszén?

Madártollakból eszkábált szárnyukon,
viasszal ragasztva, szárnyra keltek,
és vidáman nyűgeiktől szabadon,
Knósszosz város fölé emelkedtek.

Ifjú hevében Ikarosz, a dőre,
oly közel merészkedett a Naphoz,
megolvadt viasza, lehullt a földre.

Ők az elsők, kik közel jártak ahhoz,
hogyan a gravitációt legyőzve,
fölemelkedhessünk a csillagokhoz.

Kecskemét, 2001.03.15.

Hannibál ante portas

(Hannibál a kapuk előtt!)

Egy karthágói szentélyben fogadta
Hannibál – még kisfiú korában –,
ha felnő, a pun sereg élére áll
és nem lesz soha Róma barátja!

Apja mellet nőtt, véres háborúkban
tanulta a harci mesterséget,
elefántjaival serege élén.
Alpok jeges hágóin átlépett.

Tizenöt évig minden csatát megnyert,
kifosztotta egész Itáliát,
s Róma falaihoz vezette hadát.

A falon átdobott egy lándzsa-fegyvert,
erre hangzott fel a rémült kiáltás
ezer szájból: „Hannibál ante portas!”

Kecskemét, 2001.03.15.

Róma diadala, Karthágó pusztulása

Megütközött Hannibál Scipióval
Afrika földjén Tunisztól délre,
döntő csatában a pun alulmaradt
Krisztus előtt 202-es évben.

„Ki karddal támad, kard által vesz.” mondják,
Hannibálnak is ez lett a veszte,
mikor saját cselét, a „bekerítést”
római lovasságtól bevette.

Száműzetésbe szökött Szíriába,
hol öngyilkos lett a nagy hadvezér,
s dicső története itt véget ér.

Róma bosszúja elért Karthágóba,
felégették, földjét fölszántották,
fölhintették sóval, s elátkozták.

Kecskemét, 2001.03.15.

Caesár és Kleopátra

Ki is volt valójában Kleopátra?
Nílus királynője, kurtizánja?
Ptolemaioszi-kor nő-ideálja?
Kopasz kéjenc nagyra törő társa?

Ahány történész, művész és kritikus,
ábrázolása, megítélése
annyi féle. De ki volt valójában
Egyiptom Gyöngye? Nem tudjuk mégse!

Caesárt is elbűvölte szerelmével,
évekig volt uralkodó-társa.
Álma: Róma-Egyiptom birtoklása.

Ábrándjai nem jártak szerencsével,
gyilkos török sújtottak Caesárra,
s Egyiptomba futott Kleopátra.

Kecskemét, 2001.03.15.

A római lenyűgözése

Kleopátra értett a mágiához,
Antóniuszt a hajóra csalta,
s egy vagyonnal felérő igazgyöngyöt
ivóserlegébe beledobta.

Borban a gyöngy amint feloldódott,
a királynő ajkához emelte,
s Antóniuszt köszöntve nagyvonalúan
Pazar kincsét a borral lenyelte.

Fényűzésének szemléltető módja
lenyűgözte a szerelmes férfit,
ettől kezdve az megtett érte bármit.

Regélik, hogy hódolatát lerója,
kegyet, s hatalmat oszt neki bőven,
számolatlanul és minden időben.

Kecskemét, 2001.03.15.

Gavallér Antóniusz

Új pénzt veretnek Alexandriában,
oldalán szép, érett Kleopátra,
másikon az érzéki Antóniusz,
a római fővezér képmása.

Nem csupán az érméken egyesültek,
eljárnak mulatni csapszékekbe,
bacháns gyönyörökben élvezkednek,
Dionüszosz-adta révületben.

Caesar ifjú fattyát, Kaiszairont
XV. Ptoleimaiosz mellé trónra emelték,
és mint társuralkodót, elismerték.

Mórest, republikánus erényt leront
Antóniusznak a tékozlása,
végül is ez sodorta őt romlásba.

Kecskemét, 2001.03.16.

Halálba menekült szerelmesek

Az antik világ központja hol legyen?
Alexandria, vagy újra Róma?
És Oktaviánust ellene küldik,
Actiumnál csap össze a flotta.

Szembe velük Antóniusz harcol,
gyilkos csatában a nyílt tengeren,
Kleopátra hajói elszelelnék,
s babér Oktaviánusnak terem.

A cserbenhagyott vezér menekül,
elhagyva hajóit, s katonáit,
hírnevét veszve, már semmi sem számít.

A játszma itt véget ért! Kardjába dől,
szerelme követi a halálba.
– szívében mérges kígyó harapása.

Kecskemét, 2001.03.16.

Istenek alkonya

Kleopátrával véget ért örökre
Egyiptomban az istenek kora.
Elnémultak a hieroglifák is,
betemette a sivatag pora.

Mit a régészet feltár, közkincse az
egymást váltó generációknak.
Ismerjük meg, óvjuk, őrizzük féltve,
ajándékozzuk az utókornak.

Bealkonyult a régi isteneknek,
misztériumoknak, kultuszoknak,
helyükbe új, és új eszmék születnek.

Mi, gyermekei az atomkorszaknak,
nem hiszünk már vakon a dogmákban,
csak a fejlődést hordó tudományban.

Kecskemét, 2001.03.16.

Keleti vihar Itáliában

A galliai veszteségek után
Attila erőt gyűjtött honában,
mozgósította hatalmas seregét
és betört Észak-Itáliába.

Feldúlta Aquileiát és Páviát,
Veronát, Mantuát kifosztotta...
már békekötést sürgettek Rómában,
Leó pápát követként fogadta.

„Pax Romána” megkötetett közöttük,
nem dúlta Rómát Isten ostora,
így múlt el kelet vihara felettük.

A hun betörést nem feledték soha.
Ez maradt fenn az olasz imából;
„Ments meg Uram minket hunok nyilától!”

Kecskemét, 2001.03.17.

A catalaunumi csata

Attila, a hunok nagykirálya
legyőzte már a fél világot,
Catalaunumnál döntő csatára
Aetius ellen harcra kiállott.

Két roppant sereg csapott ott össze,
félmillió ment el a halálba,
egyikük a másikat le nem győzte,
meséli Jordanes krónikája.

Dúlt a harc! Hogy elesett Teodorik,
csatából a gótok elvonultak,
rómaiak már csak felényin voltak.

Szekérvárból Attila nem ütközik,
visszavonul, ez a taktikája,
döntetlen maradt a népek csatája!

Kecskemét, 2001.03.17.

Gólem legendája

II. Rudolf volt
a csehek császára,
zsarnoki uralmát
nyögte egész Prága.

Vakbuzgón üldözött
protestáns, zsidókat,
katolikus hiten
valé nem valókat.

Ha keresztény gyermek
eltűnt valahonnan,
vérvádat emeltek
a zsidókra nyomban.

Keresztény vérétől
lesz kóser a pászka,
halál az ártatlan
gyermek gyilkosára!

Reb Eliezer is
így került tömlöcbe,
prágai főbíró
ítélő kezére.

Bratislawski grófnak
hitelt, hogy nem adott,
hamis tanúzással
vád alá vonatott.

Eltűnt a gróf lánya,
megölte a bankár,
ezért kínvallatás
és akasztófa jár.

Nagy az ijedelem
a szidó negyedben,
zűrzavar és káosz
zsibong a fejekben.

Csak egy (Lőwi Rabbi),
talmudista mágus
nem veszi el a fejét,
őt a magisztrátus

Nem rettentí, vitáz
Eliezerért bátran,
a hamis vádakkal
ítélő bírakkal.

Mit sem ér ellenük
logika, igazság.
Mindent elkövetnek
valahogy bemártsák.

Eliezerért, mert zsidó,
ez egyetlen vétke.
A császár parancsa:
halál legyen bére!

Lőwi rabbi sem rest,
agyagszobrot épít,
félelmest, hatalmast,
mindenkit megrémít.

Titkos jelet írva
Gólem homlokára,
élet költözött ott
a rabbi szobrába.

Parancsolatjára:
– Keresd a gyermeket!
Gólem az igazság
nyomdokába eredt.

A gróf pincéjében
fellelte kis Hankát,
igy a bíró előtt
leleplezte apját.

Bratislawski grófnak
visszára sült vádja,
ő került tömlöcbe,
zsidók szabadlábra.

A Gólem-legenda
örök tanúsága;
ki hitében bízik,
nem marad magára!

Végül is kiderül
és győz az igazság,
bármily félelmetes,
erős is a gazság!

Kecskemét, 2001.09.02.

3. A legendák földjén

Megdöbbentő próféciaák

1.

Bibliában Szent János apostol
kétezer éve megjövendölte:
Az Apokalipszis négy lovasa
világvégét hoz a bűnös földre.

Ám de akkor lőn a „peruzia”,
/Krisztus másodszor száll le a földre/,
uralkodása Aranykort teremt,
ezt koszorúzza boldogság, béke.

Charles Russel „Jehova Tanúi”
szekta megalapítója szerint
már 1914-ben

szétrobban sárgolyóink majd az űrben,
– hogy e jóslat valótlan volt megint,
mint annyi más, – mi vagyunk tanúi.

2.

„Próféciaák a pápákról” művét
Malakiász nevű írnek tudják,
„Szent Péter utódainak sora
112-nél szakad...” – mondják.

Ekkor nagy zavargások ideje
jó, vérbe borul tőle a bolygó,
II. János Pál száztizedik.../?/
E jós is kókler! Ne félj te golyhó!

Vagy hihetünk-e Edgár Caycennek?
„Földrengések, áradások lesznek
Japánban és Californiában...”

/Napjainkban valósággá lettek!/
„Oroszország-Usa szövetsége
világégést robbant ki Kínában...”

3.

Nostradamus középkori látnok
„CENTURIÁK” művét magyarázva
számos jóslata beteljesedett,
híveit ma is ez hozza lázba.

Varázsló, tudós, kókler volt-e fő?
Szíve szerint azt döntse el ki-ki.
Korának kalandora, nagymenő,
koronás fők is hódoltak neki.

Saint-Remy-Provance-ban született egy
zsidó orvos, mágus, alkimista,
négy soros veresi mind ihletett.

Prófécia, mikben megjósolta:
1999 az év, és bekövetkezik a vég!

Kecskemét, 1998.12.28.

Elveszett Éden

Valaha örök-tavas virágzott,
madárdaltól volt hangos az Éden,
ember, állat békességben éltek,
Teremtőnk is mosolygott az égből.

Ádám s Éva mégis bűnbe esett,
hogy a Tiltott Fa gyümölcsét ették,
kiűzettek a Paradicsomból,
s öröklétüket is elvesztették.

Utódaik vérrel-verejtékkel
küzdenek, szenvednek, elenyésznek.
forгатagában a Nagy Egésznek.

Ember bízzál, küzdjél szenvedéllyel!
megnyílik majd a titkok lakatja,
s Édenünket mindenki lakhatja.

Kecskemét, 1997.02.02.

Atlantisz rejtélye

Heraklész Oszlopain túl nyugszik
a tenger mélyén egy édeni sziget,
rá Poszeidon zúdított egykor
katasztrofális árt, s özönvizet.

Pláton szerint Atlantiszt lakói
kapzsisága, s dölyf pusztította el,
kétezer éve kutatják titkát,
de a hullámsír hallgat, nem felel.

Aranykor veszett ott egy éjszakán,
kincseit a mély fukaron őrzi,
rejteket a tudomány már körzi.

Eredmény eddig csekély, mostoha,
de a rejtély egykor megvilágol,
s az Aranykor fénye újra lángol!

Kecskemét, 1997.02.02.

Arthur király

Dél-Cadburyban állt a Camelot,
tündérkastélya Arthur királynak,
karcsú tornyán zászlók lengenek,
és felettük büszke sasok szállnak.

Szent-István-nap és Karácsony éjjel
– így regélték a kelta bárdok –,
kerekasztalt ül körben a sok lovag,
és közöttük trónol hős királyuk.

Lakmároznak, csatáról mesélnek,
de éjfélkor lovaikra kapnak,
Sutton Martis forrásán itatnak.

Shakespeare földjén legendát regélnék...
nem halt meg Arthur, épp csak szendereg,
s vár rá Merlin, lovai, s a sereg!

Kecskemét, 1997.02.02.

Avalon (az Almák szigete)

Galstonbury mocsarából kinőtt
sziklaszirt, Avalon szigete az,
hol jégeső, hózápor nem esik
soha, kertjét nem veri fel gaz.

Kilenc boszorka gyógyította itt
vérző sebeiből Arthur királyt,
kis végső csatájában Camlannál
kihívta maga ellen a halált.

Talán itt nyugszik? Jelzi fekhelyét
egy latin betűs kis ólomkereszt,
valóság-mag, hozzá köt, nem ereszt.

Arthur álmra hajtotta fejét,
s mellette Guinevere fekszik,
a második felesége nyugszik.

Kecskemét, 1997.02.02.

Az Ararát hegye

Megsokallta hajdan Isten a bűnt,
s özönvizet zúdított a földre,
Noét, s családját értesítette
csak a katasztrófáról előre.

Noé hatalmas bárkát épített,
hogyan megmentse a föld javait,
behordta a hasznos növényeket,
állatokat, s az ág madarait.

A szörnyű ár negyven napig tombolt,
pusztítva mi az útjába akadt,
s közben a bárka zátonyra szaladt.

Noé akkor Istenére gondolt,
a galamb visszatért pálmaággal,
s kibékült az Úr egy új világgal!

Kecskemét, 1997.02.02.

Piramisok

Ember alkotta kéz legnagyobbja;
piramisok, szfinxek, óriások,
fehér kövekből kifaragva az
öröklétnek emelt alkotások.

A királysírok őrzik titkait
Ozirisznek és a fáraóknak,
Théba ősi romjait kutatók
feltárják majd azt az utókornak.

A kultúra kultúrákra épül
és szellemi reinkarnáció
útján újul meg minden náció.

Századunk minden csodái szépül
az Asszuáni-gáton és belül
a Nílus csak folyik időtlenül.

Kecskemét, 1997.02.02.

Az Ayers-szikla (az Uluru)

Egyetlen roppant sziklatömb a hegy,
vekni forma óriási bálna,
mely kaméleonként váltja színét
alkonyi nap, s hajnal sugarába.

Az Ayers-szikla ő, az Uluru,
ha zápor mossza, ezüstben játszik,
hulló csöppek zuhatagán át egy
óriás bálnának háta látszik.

Ausztrál kegy-hely melyet
sok ezer turista keres fel minden évben,
s gyönyörködik megtartó jelképben.

Bennszülöttek sziklarajza, s ezen
az őseimbek szimbolikája
üzenet a nagy szimfóniába.

Kecskemét, 1997.02.04.

A Fudzsi-jama

Japán felett trónol kecsesen szent
hegye a fenséges Fudzsi-jama,
óriás-gésa, szertartásosan
Felkelő Nap – lovagjára várva.

Lábánál Öt-tó, selymes partjain
tavasszal, cseresznyefa virágzik,
isteni táj, hol ezer illat, szín
orgiája tobzódik, pompázik.

A zent-hívők szent kötelessége
elzarándokolni ide egyszer,
tisztulni Felkelő Nappal, kegyyszer.

A buddhizmus életbölcssége
megbékülés sorsukkal, mi adott,
és az, hogy imádhadják a Napot!

Kecskemét, 1997.02.04.

Kappadókia

Sziklacsúcsok és kőpillér erdők,
holdbéli táj furcsa méhkasai
nyúlnak vörösen, sárgán ég felé,
ezek Kappadókia tornyai.

Az erózió, s ember formálta
Göreme templomainak termét,
megvalósítva Isten,
s gyermeke tufába faragott közös tervét.

Lakták szerzetesek és remeték
barlang-celláit több ezer évig,
s freskóikat bizáncinak vélik.

S akik Kappadókiát temették
törökök, a görögöt kiverték,
s századelőn lakatlanná tették.

Kecskemét, 1997.02.04.

Tisztító Gangesz

A Himalája oldalán ered
a Gangesz, India szent folyója,
hívő tisztulni benne mártózik,
a halottak hamvát is beleszórja.

A Humbh Mela-ünnepen Hardwarnál
milliók lepik a folyó partját,
papírcsónakok úsznak lefelé,
és bennük lobognak égő gyertyák.

Így jut a lélek Paradicsomba,
ha megtisztítja őt a szent folyó,
általa fehérre lesz, mint a hó.

Átöleli majd a fürge Ganga,
fölröpíti, föl a nirvánába
Sivához a hindu túlvilágra.

Kecskemét, 1997.02.04.

Haleakala-kráter

Hawaiiiban van a Maui sziget,
itt emelkedik felhőkkel szegett
magasba Haleakala-kráter,
s uralja a polinéz szíveket.

Ez a Nap Háza. Legenda szerint
Maui megkötötte a Napot,
s úgy engedte el, hogy tovább időz,
s Hina szövete megszáradhat ott.

A kráter mélyén ezüstkard növény
honos, egyedül ezen a tájon,
melynek párja nincsen a világon.

Sündisznószerű tüskéin a fény
szikrázik, mint a gyémánt csillagok,
és e növény, mint ezüstkard ragyog.

Kecskemét, 1997.02.04.

A Himalája

„A havasok látványa eltörli
a világ bűneit...” Himalája.
Csúcsai: Parbat, Nanga, Everest,
s a Kancsendönga az eget szántja.

Indre mennyországán kívül ez a
jeti, s hegymászók paradicsoma.
Járt valaha itt egy híres magyar,
erdélyi vándor, Körösi-Csoma.

Legmagasabb a Mount Everest,
Nyolcezernyolcszáznegyvennyolc méter,
oxigén nincs már, üres az éter.

Ha felérsz a csúcsára, nem ereszt
a látvány: villódzó jég gyémántok
fénnel borítják be a világot.

Kecskemét, 1997.02.04.

Altamira

Spanyol honban van az Altamira
barlang, kőkorszak mesés képtára,
Tizenkilencezer éve ősünk
bölénybikákat rajzolt a falára.

Vörös, barna, fekete és sárga
festékkel írt kőbe dermedt álmok;
vaddisznók, őzek és hegyi kecskék,
amikre az ősemlék vadászott.

Az ábrák célja: vadászmágia.
Becserkészni vadat varázslattal,
lelkét csapdába ejteni rajzzal.

Rafinált módszer, bűvös praktika,
ősről-fiára, fiáról-fiára szállott,
a kőkorszaki ember így vadászott.

Kecskemét, 1997.02.04.

A Stonehenge (Függő kövek)

Salisbury-fennsíkon állanak
a Stonehenge kőoszlopai.
Kővé vált óriások? Szentély? vagy
csillagvizsgáló maradványai?

Rejtély! hogy nyolcvan, több mázsás kőtömb,
négyezer éve, hogy került ide?
Tán Merlin varázsló hegytetőről
a farönk görgőin görgette le?

Regélik, hogy a druida papok
embert áldoztak itt a köveken,
szétszórt csont sokfelé van e helyen.

John Aubery szerint templomok
maradványai ezek a romok,
ember-faragta kő-trilithonok.

Kecskemét, 1997.04.05.

Shenandoah-völgy (USA)

Indián nevén „Csillagok lánya”,
gyönyörű paradicsomi vidék,
két folyó is átöleli lágyan
és felhők koszorúzzák Kék-hegyét.

Valaha ádáz harcok helye volt,
itt csapott össze Észak Dél ellen,
vadul csatázott Philip Sheridan
Stronewall csapataival szemben.

A szép völgy pusztasággá változott,
s ha egy kósza varjú átrepülte,
a táplálékát csőrében vitte.

Az idő, sebeire írt hozott,
eltüntette a pusztulás nyomát,
s felvirágoztatta Virginiát.

Kecskemét, 1997.02.04.

Tutanhamon sírja

Horward Carter hírneves brit régész
ezerkilencszázhuszonkettőben
rábukkant Tutanhamon sírjára
Théba mellett, Királyok Völgyében.

A szarkofágban aranykoporsó,
benne fáraó múmiája,
bebalzsamozva békésen pihen,
az enyészet rohamait állja.

Aranyálcán arcvonásai
még most is ragyogók, mintha élne,
pedig halott háromezer éve.

Az egyiptomi papok titkait
mumifikáló tudományuk rejti,
hogyan csinálták, senki se sejti.

Kecskemét, 1997.02.06.

Delphei-jósda

Ma már csak rommező görögöknél
Delpheiben az ókori jósda.
Kasztália-forrásban sem fürdik,
aki kíváncsin várna a jósra.

Püthia a szűz papnő sem ül már
háromlábú székén, s révületben
nem ad kétértelmű válaszokat,
Apollon-súgta, szent hevületben.

A lüd királynak Kaiszosznak is
miatta lett a gőgjében veszte,
perzsák üldözték, seregét vesztette.

Itt jósták meg Nagy Sándornak is,
„Fiam senki sem állhat utadba!”
S mindenkit legyőzött e tudatba!

Kecskemét, 1997.02.06.

Petra

Jordánia. Beduin sivatag,
itt a „Vádi Musza” (Mózes Völgye),
e völgyben épült Petra városa,
belefaragva, homokkő-hegybe.

Templomok, sírkamrák bejáratát
hatalmas oszlopok ékesítik,
melyek a rájuk hulló fényeket
rózsapirosan visszavetítik.

Egykor karavánutak ölelték
Petrát, s fényessé, gazdaggá tették,
de homokviharok eltemették.

Azok, akik kincseit növelték,
a kereskedők régen kihaltak,
romjai közt csak kecskék maradtak.

Kecskemét, 1997.02.07.

Tikal (a maja indiánok fővárosa)

Mintha jéghegy csúcsai lennének,
az őserdő smaragdzöld lombjai
fölé törnek szikrázó fehéren
Tikal piramis-templom tornyai.

A több emeletes, hatvan méter
magas építészeti remek
igavonók, s fémszerszámok nélkül
épültek, s nem ismertek kereket ...

kultúrájuknak, művészetüknek
nincsen sehol a világon párja,
lenyűgöző a maják naptára.

Kukorica, tök kertészetüknek
fő terméke, meg a kakaóbab,
megpörköelve isszuk kakaónak.

Kecskemét, 1997.02.07.

Machu Picchu (Peru)

Kőből rakott sasfészek az Andok
hófödte csúcsai közelében,
érintetlen város Machu Picchu,
nem esett el spanyolok kezében.

A hatalmas inka-birodalom
régészeinkre maradt gyöngyszeme,
fellelni benne, hogy élt, s alkotott
a nép, s királya: a Nap Gyermeke.

Építészete, kézművessége,
tudománya és művészete,
magas inka-kultúra metszete.

Dél-Amerika földművessége,
kertészete, gasztronómiája
innen került át Európába.

Kecskemét, 1997.02.07.

A Svendaung pagóda (Burma)

Rangoonban, pagodák erdejében
kiemelkedik az arany stupa,
roppant harag, kilencven méteres,
ez a csodás Svendaung pagoda.

Négyszög-alapú formákból nő fel
gömbölyödve aranyzára, a hti,
– olyan, mint egy égő „tűzpiramis” –
csúcsát 4000 gyémánt díszíti.

Drágakövekkel dúsan kirakott
szélkakasán kis csengettyűk bongnak,
s a harangocskák Buddhához kongnak.

Nem csupán hívők, s papok járnak ott,
diák, kereskedő kedvelt helye
s Svendaung pagoda belseje.

Kecskemét, 1997.02.07.

Haggia Sophia

Justinianusz bizánci császár
korában épült Haggia Sophia,
melyen harminc méter átmérőjű
az aranyozott, fényes kupola.

Negyven ívelt borda taglalja azt,
közöttük fényes ablakokon át
a belső homályba törő sugár
teszi reá az arany koronát.

A „Szent Bölcsesség” csodás templom
Konstantinápoly legszebb ékköve,
keresztény építések ékszere.

Ma a török város múzeuma,
a minaretek és a mecsetek
ihletnek költőt, s festőecsetet.

Kecskemét, 1997.02.09.

Patala (Tibet)

A „Buddha-hegye”: Patala, Lhasza
szent városa fölé magasodik,
és a láma erőd-palotáján
ezernyi ablak-szem sokasodik.

A nagy sztupája tizenöt méter,
s négy tonna arany a borítása,
gyémántokkal, ékkövekkel rakott
a halott lámák örök-lakása.

Dalai lámák, istenkirályok,
ötszáz évig uralkodtak itten,
reinkarnálódva Buddha-hitben.

Kommunista Kína támad rájuk,
ekkor menekült át Indiába
híveivel a kiűzött láma.

Kecskemét, 1997.02.09.

Alhambra

Granada fölött egy magaslaton
áll a mórok erőd-palotája,
komor falakkal és bástyaival
hajlik a Sierra Nevadára.

Bent „Ezeregyéjszaka” csodái:
karcsú oszlopsorok, vízmedencék,
a kupolákon sztalatit díszek,
kicsipkézik, mint egy dús szelencét.

Tizenkét alabástrom oroszlán,
Oroszlán udvar szökőkút dísze,
gyémánt sugarakat köp a vízbe.

Csobogásuk a kozmikus béke
megnyugtató benyomását kelti,
Alhambrát utazó nem felejtí.

Kecskemét, 1997.02.11.

A Tiltott város (Kína)

Fallal, sáncsal kerített palota,
a „Tiltott Város” Peking szívében,
fordított csónak-forma tetői
felmagasulnak a türkizkék égbe.

Kína dinasztikus múltját őrzik
szilárd építészeti arányok,
mítosz-teremtette állatszobrok,
teknősbékák, s a bronzoroszlánok.

Titkok, cselszövések lengik körül
díszudvarait, palotatermét,
miniszterek praktikáit, s tervét.

Papok, ágyasok, heréltek közül
mindenki a hatalomra vágyott,
de a kegyenc rajtuk is áthágott.

Kecskemét, 1997.02.11.

A Tadzs Mahal

Sahdzsahán India nagy mogulja,
hogy elvesztette a feleségét,
megépítette a Tadzs Mahalt,
a világ legszebb síremlékművét.

Páratlanul harmonikus egység,
szimmetrikusan márványba öntve,
az azúrkék alapokon nyugvó
síremlékek, India, s Agra gyöngye.

30 méter kapuja, tetején
kupolás pavilonokkal ékes,
márványai ékkövekkel fényes.

Tadzs Mahal homlokzata elején
hosszú kristályvizű medencében
gyönyörködhetünk a tükörképben.

1997.02.11.

Neuschwanstein

A Polat folyó zord szurdokán áll
Neuschwanstein. Lohengrin vára.
Bajor-Alpok csodálatosan szép
völgyében, fenyvesek közé zárva.

Wágner barátja II. Lajos
király romantikus ideája
e tündérkastély, szobrászok festők,
fafaragók kiváló munkája.

Kifogyott kincstára és vagyona,
miniszterei ráfogták: örült!
Ezért, mint rab, Berg várába került.

A váralján leltek rá a tóba',
a sorsüldözött szegény királyra.
Öngyilkos lett, de áll „Hattyúk Vára”.

Kecskemét, 1997.02.11.

Az Atomkor csodái

Korunk csodái között megéltük:
már tízen belül futnak a százon,
a Marsra űrszondákat küldenek,
az UFÓK lebegnek láthatáron.

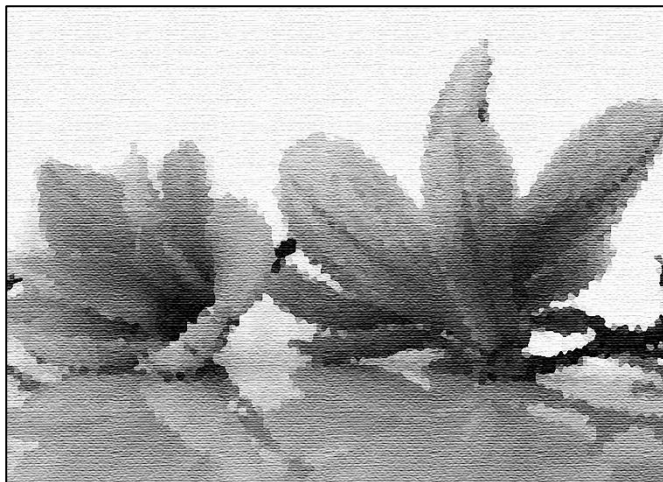
Óriás programok sűrítettnek
egyetlen parányi mikro-chipbe,
s az atomkor tudós mágusai
beavatkoznak a génjeinkbe.

Az ember helyett a munkát rideg
robotok, s számítógépek végzik,
az alkotás örömét nem érzik.

Lombikban születő világ hideg,
érzéstelen... Megéri a próba,
hogy átlépjük új dimenziókba?

Kecskemét, 1997.02.16.

4. Egyéb szonettek

A művészet örök

A Mona Lysa örök-mosolya
átragyog időn, s a téren,
Leonardo, s /a/ modell porlad régen,
de klasszikus lett az idea.

Szinyei-Merse is halhatatlan,
a „Pacsirta” és a „Majális”
kompozíciója zseniális,
szín-varázsa megfoghatatlan.

Csupa lendület, csupa élet
az ókori szobrász „Diszkobolosz”-a,
Myron klasszikus alkotása.

Vésője nyomán a márvány éled,
benne az „arany metszés” szabálya
az alkotó titka, varázsa.

Kecskemét, 1997.11.08.

Valentin napi gondolatok

Február 14 Valentin-napja.
Vigyünk virágcsokrot kedvesünknek,
bókjainktól vágyaink felhevülnek,
s forró ölelésre tárul karja.

Ajkán csókunk bíborpecsétje lángol,
testünk remeg, szívünk vadul dobog,
és a mámor expressz vonaton robog,
gyönyör állomás fénye lángol,

hol megpihenünk nagy-nagy oldódással,
mit sem törődve az elmúlással,
beteljesülve, boldog szeretők.

Évek múltán e napra visszanézünk,
minden percet újra felidézünk,
s hálásak lesznek mindezért a nők.

Kecskemét, 2009.02.09.

Vén legény vallomása Valentin napon

Az igaz szerelem időtlen. Heve
lohad, nem lobog, de a parazsa
melenget, lágyan simogat Kedvesem,
– naplementénk nagyszerű varázsa.

Génjeinkben kódolt éltetőerő,
tovább adjuk a Nagy Körforgásban,
a múltó pillanat öröme miénk,
fürödjünk e tűnő ragyogásban.

Elillant ifjúi hev már nem lobog,
vén ketyegőnk a szív alig dobog,
kéz a kézben csak nosztalgizunk.

Néha-nap ha összebújunk, mert fázunk,
lázás összeborulásnak vége,
álunkban emlékezünk a szépre.

Kecskemét, 2010.02.09.

Szonettom Valentin-napra

*(Azoknak a Kedves Hölgyeknek,
akik bearanyozzák, boldoggá teszik életünket.)*

Valentin-nap a szerelmesek napja,
szokás virágot vinni kedvesünknek,
ilyenkor szép szavakkal szembesülnek,
s boldog, aki az ajándékot kapja.

Virág helyett szonettot küldök NEKED,
mint hajdanvolt trubadúr kedvesének,
felcsendül lantomon egy virágének,
most hunyd le egy percre két csillagszemed.

A boldogságnak oly csekély az ára,
ha azt eléred dobogó szív kínálja,
fogadd dalom, mint vallomást, kedvesen.

A világunk tele van búval, bajjal,
ma ne törődjünk a bánattal, jajjal,
csak kacagjunk felhőtlenül KEDVESEM!

Kecskemét, 2010.02.13.

Valentin-napi szonett Teréziának

Rég elszoktunk a pezsgős vacsoráktól,
gyertyafénytől, fülbe sugdosástól,
tüzes csókoktól, forró öleléstől,
sajnos, kinőttünk a romantikából.

A hajunkban már a tél dere csillog,
negyven éve élünk együtt szerényen,
szeretet és kölcsönös megbecsülés
tart minket össze családunk körében.

Valentin-nap a szerelmesek napja,
köszöntik egymást csókkal és virággal,
s töltkeznek szerelmük mámorával.

Ajándék e vers, feleségem kapja
Valentin-napra emlékezetül,
hamis bókók nélkül, kendőzetlenül.

Kecskemét, 2000.02.13.

Valentin-napi szonett húgomnak

Bár elsuhanak feletted az évek,
X-eid előtt ott van egy 7-es,
szemedben mégis pajkos tüzek égnek,
vidám vagy, nett vagy és nagyon csinos.

Szerencsés csillagzat alatt születél,
egészséges vagy és optimista,
voltak életedben neked is bujtatók,
szellemed, szíved azt mind lebírta.

Már csak egy kis megértésre vágysz,
hű barátokra ki simogat, s szeret,
és megosztja magányát veled.

A szerelem tüze már nem lángol
indián nyárban, mégis felhevít,
húzódj melléje: meglásd, melegít!

Kecskemét, 2000.02.14.

Nőnapra

Ma Őket ünnepeljük:
a NŐKET,
örök-ÉVÁKAT,
örök-szeretőket,
szeplős csitri-lánykát,
„bombázó” nagymenőket,
ma Őket ünnepeljük:
a NŐKET!
Márvány testű Vénuszt,
csábos Kleopátrát,
időtlen mosolyú
bájos Mona Lysát.
– minden nőt és asszonyt:
az édesanyákat,
hitvesünket,
nővérünket,
drága nagymamákat,
köszöntjük e napon,
ünnepeljük Őket:
a NŐKET!
Csak egy száll virággal,
kis figyelmességgel,
legyünk elnézőek
mindnyájan a nőkkel!
Cipeljük helyettük
a nehéz szatyrokat,
összük meg e napon
velük a gondokat.
Megérdemlik nagyon,
ezt bízvást mondhatom,
e versem ajánlom
nekik a NŐNAPON.

Kecskemét, 2010.03.08.

A nyírfa

Fogyóban a Hold sarlója,
csak pislákolnak a csillagok,
szellő suhan a lombok alján
és én nagyon szomorú vagyok.

Magányos nyírfa áll a kertben,
kontyát a szellő meg-megrázza,
karcsú dereka vággyal hajladoz,
mintha vőlegényére várna.

Ezüstfátyolba takarja be a Hold,
az árva didereg, mintha fázna,
mintha bűbájos dalt citerázna?

Az ágain ül egy szomorú kobold,
talán nyírfácska vőlegénye?
Mikor pirkad, könnycsepp lesz belőle.

Kecskemét, 2006.01.11.

Karácsony

Fenyőillat, gyertya lángja...
angyal szállt a kis szobámba,
hírül adta: megszületett,
békét hoz és szeretet.

A kis Jézus Betlehemből,
örömkönny hull a szememből,
Halleluja! Halleluja!
zeng a szívemnek a húrja.

Kong a karácsonyi harang,
szűnjék meg most bűn és harag,
csak egy napra, csak egy este

fürödjünk a kegyelemben.
Mea culpa! Mea culpa!
Megbocsájtatunk az Úrban.

Madáretető

Fehér subában toporog december,
csillogó zúzmara csüng fagyott ágon,
kis madáretetőket himbál a szél
a Széchenyi városi parki fákon.

Színes dolmányú széncinkék csapata
ide jár ebédre, dús lakomára,
kenyérmorzsára meg szalonnabőrre,
kölesszemekre, pörkölt szotyolára.

E traktát nyugdíjas nénikék rakják,
hol hóvégéken már üres a kamra,
s élelmüket boltban hitelbe kapják.

Szívük van! A keveset is megosztják
szűkölködőkkel, mert az Isten adta,
s ők így nyerik el az Úr malasztját.

Kecskemét, 1997.11.10.

Veréb lakoma

Okkersárga már a nyírfa lombja,
kócos kontyát a vad szél kibontja,
egyre hullik földre a levele,
betakarja a vén földet vele.

Fent az ágon a kis veréb fázik,
őszzi zápor veri és elázik,
búsan gubbaszt, szárnyát meg-megrázza,
szürke tolla az esőkabátja.

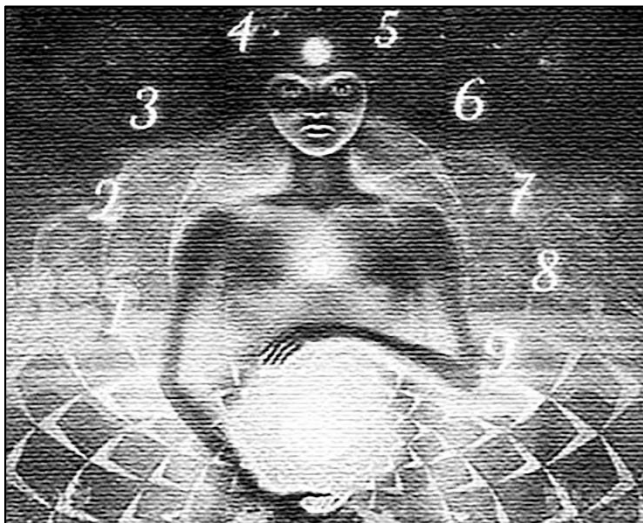
Ragyog a nap, hogy eláll a zápor,
ugra-bugrál verebünk az ágon,
földre röppen, kutatja-keresi,

kenyér morzsát szórtam oda neki,
csipegeti, vígan lakomázik,
azt se bánja, ha újra megázik.

Kecskemét, 1997.11.09.

Második ciklus

MITIKUS VERSEK

A hegy románca

Hajnalcsillag asszonya Eiréne,
vad párducháton lovagolt pőréen,
a felkelő nap hajnal bíbora
rubincseppekben csörgött le bőréen.

Egy kései titán megleste ott,
hol átszáguldott derengő égen,
a szíve legott szerelemre gyúlt
– a vén Vezúv Ő – pipázgat régen.

Ám néha megmozdul a hegy, tüzet
okádva felszínre tör a láva,
a titán szűzzel ölelkezik
majd kihűl, bazaltba dermed álma.

Köszirtjein egy büszke sas tanyázik,
Erátó az, szerelmük szelleme,
Felröppen és kereng a hegy felett
időtlenül, azúri égen, ókori rege.

Vén faun ha szerelemre vágynak

Mint a gyöngyhalász, ki
lemerül a mélybe,
igazgyöngyöt felhozni
úszik a fenekére,

úgy merülök én is
szemed sugarába,
azon keresztül meg a lelkednek tavába.

Igazgyöngyöt leltem,
kincset érő vagyon,
amit birtokolok az
boldoggá tesz nagyon.

Csupán csak egy érzés ...
cigarettavégek
hamvadó paraszai
pislákolva égne.

Vénülő szívemben
tüzet gerjesztettél,
csábos két szép szemeddel
csapdába ejtettél.

Elbűvölsz, igézel,
mint vadat a vadász,
lesz ebből majd szerelem,
lesz ebből tüzes nász?

Lottón az ötöst sem
kívánhatnám jobban,
mióta megláttalak,
szívem érted dobban.

Kívánlak, akarlak,
érzéseim tiszta,
légy enyém, ölelkezzünk
szerelemben Kriszta!

Pán találkozása a szűzzel

Pán az erdőket járja
és alvó szűzre lel,
hús lombsátor aljában
magányosan hever.

Könnyű fátyol takarja
kebleit és ölet,
Pán ráhajlik vigyázva,
s megoldja az övét.

Mohó vággyal elnézi
a rózsá-ajkakát,
avarban szétterülő
fénylő aranyhajat.

Érzi tüzét a kéjnek
és láza felszökik,
véráramai zúgnak,
a lány felé lökik.

A szűz mellé hever le,
kéjesen öleli,
ajkát a rózsá-ajkak
pírjában fürdeti.

Bársony combok tövében
phallosa felmered...
sikolt a szűz kínjában,
a hártya elreped.

Lökné el támadóját,
előnti a mámor,
hogy kilőtte nyilait
rá a pajkos Ámor.

Hamar feledi kínját,
sőt örömét leli,
még... még, lihegi, Pánom,
– esd és követeli.

Napestig hancúroznak...
Erátó mosolyog,
hogy így esett meg hajdan
a szűzzel a dolog.

Pán és a tündérleány
nászát üli ma is,
ha balga szűzre talál
a csábító hamis.

Hétágú sípját fújva
Pán, sziklaszirten ül,
árnyas erdő legmélyén
így mulat egyedül.

Távol hét karcsú nimfa,
– körtáncot lejtnek –
lopva a vén Faunra
pillantást ejtenek.

Az egyik szűz legottan
elhagyja társait,
Pán elé libben fürgén,
s leejti fátylait.

Teste, mint Vénusz teste,
oly ígéző, s csodás,
sebet ejt Pán szívéen ott
a bűvös látomás.

Mint Vulkán zúg a vére,
szemében tűz lobog,
vad ritmust ver a szíve,
mint a tam-tam dobok.

Lázás kéjjel a nimfát
magához öleli,
bársonyos mohaágyra
gyöngéden fekteti.

Ajkára forró csókot
forraszt jegy-zálogul,
combjai közt phallosza
mered rá vadul.

A szűz öle is izzik,
akár szélfútt parázs,
egy BAK-lökés... megtörtént
a csoda, a varázs.

És a többi nimfa? ezt
nem nézte tétlenül,
Pán egyiket sem hagyta
ott érintetlenül.

A dús nász emlékére
Pán hét gidát leöl,
Erátónak ajánlva,
vérük áldozza föl.

Igaz volt? Vagy mese volt?
Döntse el majd ki-ki,
vagy csinálja utána,
ha jólesik neki!

Helvécia, 1996.01.18.

A Nap Szűzei

*(Inka ballada Glarcilase De Vega
és Jókai Mór nyomán.)*

Inti a Nap Isten, a „Csillagok Atyja”,
Peru földjén terült arany-birodalma,
Manco Capac inka, „Nap Nővér” szülötte
építette Cuzcot fent az Andesekben.

Roppant kőtömbökből emelték a falat
emberi erővel, azért lassan haladt,
Századok múltán is fenséges romváros,
építői tette csodával határos.

Sacsayhuamán hegy ősi fellegvára,
színarannyal bélelt minden palotája,
a „Nap Ház” falain arany, ezüst, jádé,
igazgyönggyel ékes, az inka királyé.

Évszázadokon át az Inka Főpapok
láma-áldozattal köszönték a Napot,
fekete lámáknak kitépték a szívét,
ebből jövendőlvé hirdették az ígét.

Temérdek kincseket hoztak itt adóba,
inka fővárosba, a nemes Cuzcoba.
Második Rómája volt ez az inkáknak,
s behódolt törzsfőknek, gazdag kacikáknak.

Földi Éden volt a templom „aranykertje”,
fű, fa, virág, lepke, kígyó is volt benne,
kukoricatáblák, csűrök és magtárok,
legelésző lámák, medvék, jaguárok.

Oly tökélytel tudtak az inkák mintázni,
ötvösmestereik nem szoktak hibázni,
öntött szobraikat még most is csodáljuk,
mert egyedülálló a harmóniájuk.

Ünnepeik fényét emelték a kincsek,
aranyból csinálták az ajtókilincset,
villogott a smaragd, a türkiz szikrázott,
csupán csak a rubin, a gyémánt hiányzott.

Vadregényes sziklák érc-dús tellérjein
ragyogott a napfény az arany erein,
a sebes patakok kimosták, lehordták,
Peru aranyait a bányák is ontják.

Mesés „ELDORADO” volt a gazdag ország,
spanyol hon fiait, mint a mágnes vonzták,
inkább jámbor népe szájtátva bámulta,
hogy a Dél-tengerről jön egy karavella.

A merész Pizarro, megy egy kegyes barát,
Fernandó vezette kalandorok hadát.
Felfedezni jöttek ők az Újvilágot,
„Fehér Isteneket” az Inka most látott.

Borzadály lepte meg az indián szívét,
mikor megpillantott egy páncélos vitézt.
Csodaszörnynek nézték, lóval összenőve,
erdőkbe menekült mindenki előle.

Hatalmas gályáik, vízen járó házak,
tán Rossz Szellem hajtja úgy a vitorlákat?
Dörög és villámlik a réz kígyó torka,
tűzgolyóbist köpköd az indiánokra.

Toledói acél, mind borotvaéles,
egy körvágás után az aratás rémes,
egész hullahegyek merednek az égre,
Virakocsa átka most súlyt le a népre.

A védtelen inkák rémülten hódoltak
be a könyörtelen konkvisztádoroknak,
kik fejükre szórtak mennykövet, villámot,
térdre kényszerítve így az Újvilágot.

Pizarro ezalatt mézes-mázas szóval
térített serényen keresztel, korsóval,
tüzes-vize egyre bódította őket,
az inka papokat, tisztségviselőket.

Magát az Inkát is bebörtönöztette,
bilincsbe verette, végül megölette,
pedig váltságdíjul arany-folyók folytak,
jádét, türkizt, gyöngyöt tonna-számra hoztak.

Ravaszul csikarták ki a bányák titkát,
még élt, kegyetlenül kínozták az Inkát,
rabszolgákká tették ezt a büszke népet,
leigázva egytől-egyig az egészet.

Tíz esztendő alatt lefogyott felére
Peru tízmilliós lakossága, népe.
Tizedelte őket éhség és nyavaja,
a spanyol hódítók bösz siserehada.

Felkelés parazsa hamu alatt izzott,
hódító, behódolt egymásban sem bízott.
Inka kapitányok titkon szövetkeztek,
kacikáik élén spanyolokra estek.

Pizarro kémei egyszer hírül hozták;
Sárga hegyeken túl van egy gazdag ország,
nem ismeri senkik köztük a rabláncot,
tejben-vajban úsznak, csak ropják a táncot.

Aranyban, ezüstben gazdagok a bércek!
Harcos ott a férfi, egytől-egyig délceg.
Gyönyörük, sudárok, karcsúk a leányzók...
Nosza! (mond Pizarro) vessünk cselt reájok.

Lóra kaptak frissen a kapzsi spanyolok,
a mindenre elszánt, merész kalandorok,
tűzön-vízen, lápon, hegyeken áthágtak,
éheztek, elbuktak, újra talpra álltak.

Jeges hóviharban, ködben meneteltek,
elhullott lovaik teteméből ettek,
fagyott gyökereken tengődtek napszámra,
de csak eljutottak a Meseországba.

Ekkor Pizarro szólt kegyesen a néphez:
Jertek, térdeljetek az Úr keresztjéhez!
Krisztus szent nevére téríteni jöttünk,
lelketek megmentjük, egységet kötöttünk,

papok és vitézek, mi nemes lovagok,
hisz ti is látjátok, nem vagytok tán vakok?
Megkeresztelünk majd titeket pogányok,
így nyertek malasztot, örök boldogságot.

E nyájas szavakra térdre borult a nép,
alázattal hajtva földre le fejét...
Hirtelen felharsant spanyol kürtök hangja;
Rajta a pogányra! Kardra! Kardra! Kardra!

Dörgött a rézkígyó, muskéták ropogtak,
mindenkit megöltek, loval eltapostak,
férfiakat, nőket, gyermeket, aggokat,
ördögök szállták meg a spanyolokat.

A gyönyörű város négy sarkán leégett,
rabszíjra fűzték az élve maradt népet,
csak a Nap Szüzeit nem tudták elfogni,
buja férfi vággyal őket megrontani.

Öntestükkel vettek gátat nők, férfiak,
hozzájuk nem értek spanyol ördög-fiak.
Amarilia legszebb, Ő az Inka lánya,
a „Nap Felesége” hős Mamacoyája.

Lánglelkű hajadon, igéző szemekkel,
gömbölyű karokkal, pihenő keblekkel,
karcsú, mint az őzek, sudár, mint a pálma,
igazgyönggyel átszótt igazi ruhája.

Eper ajka pírja, nyíló rózsaszirma,
szűzi szép szerelmét a Nap Isten bírja.
Holló-kék a haja, a sarkait veri,
mint palást, a testét egészen befedi.

Tűz, vér nem oltá Pizarro vad szomját,
mikor megpillantá tündér Amarilját.
Őrjöngő vadkanként csörtet a nyomába,
kiróg harci ménje, vonyít a kutyája.

Vérebeivel az erdőket kutatja,
mocsarak közt nyomát a láb nem mutatja,
szelindekeivel egyre csak keresi,
de a Nap Szüzeit sehol fel nem leli.

Összebújnak a fák sötét erdő mélyen,
Nap, Hold felhők mögé rejtezik az égen,
a lapos helyeket ködfátyol takarja,
nem leli Pizárró a lányt, de akarja.

Végtére mégis csak rábukkan nyomára,
amint szimatot kap az egyik kutyája.
A kén-hegyek közé vezetnek a nyomok,
hol a hegyoldalon sárga kristály ragyog.

Üldözők kutyái ég felé ugatnak,
az orrukkal egyre föl-föl mutogatnak;
ott egy magas szirten huszonegy szűz körben
ül, lábuk a sziklán, fejük a felhőkben.

Ösvénytől a szirtre függőhíd ingadoz,
nehéz vérték alatt recseg, leszakadoz,
alatta patak zúg, ösvény torka elnyel,
aki beleszédül oda forró fejjel.

Fontolóra veszik: menjünk, vagy ne menjünk?
Magas sziklaszálla kapaszkodni merjünk?
Szűzek pille súlyát valahogy elbírtá,
alattunk leszakad, úgy leng, mint a hinta.

Pizarro már érzi: „savanyú a szőlő”,
azért a csapattal a hídról lejjő Ő,
s hogy a sziklaszálla nem tudnak felmászni,
lent kell majd az Inka Szűzekre vigyázni.

Így hát sátrat vernek a hegy lábában,
mások belebújnak a fák odújába,
dohos barlang mélyén meghúzzák magukat,
onnan tartják szemmel a tündérlányokat.

Fent a felhők alatt kereng a keselyű,
lent a vikunya nyáj füve lesz keserű,
árnyék vetődik egy fiatal tehénre
és a rémülettől megalvad a vére.

Bokor alján róka fácánra vadászik,
fészekben két tojás, a kotlós hiányzik,
mohón kap utánok, véres lesz az orra,
nem szaglászik máskor a rózsabokorba.

Társnői körében Amarlija táncol,
körbefordul, megáll bánatosan párszor,
kiterjesztett karját az égre emeli,
arcáról lefolynak igazgyöngy könnyei.

Jajongnak, sikongnak, s a sirató ének,
mint tör feszül neki spanyolok szívének.
Lebukóban a Nap, a tengerben lángol,
fogyóban a Hold is, már alig világol.

Sátrában Pizarro így méléz magában;
Egyszer csak lejönnek éhkopjukra válva,
fenn fűszál se terem, forrás sincs közelben,
itt csak én nyerhetek eme küzdelemben.

Ekkor Amarlija büszkén lekiáltott:
„Fehér Szörny, kit tenger ide kiakádot,
vérrel és arannyal töltöd meg a gyomrod,
ostoba gőgödben fenn hordod az orrod.

Acéllal térítesz Nap Hitünkről másra,
öldökölsz, pusztítod népünket rakásra,
kiraboltad gazdag kincsét az inkáknak,
kutunkat betömted, erdeink kivágtad.

Hagyd el országunkat társaiddal nyomban,
Találkozzál velük kénköves pokolban!
Lovaid, kopóid szintén gonosz lelkek,
mindahányan vagytok, ezerszer jaj nektek!

Békén távozzatok, mert népem megölöm,
elpusztítok mindent, fű se nő e helyen!
Lélegzetét veszti ember, ketzal madár,
láma, Virakocsa, medve, s a jaguár!

Se égen, sem földön nem lesz maradástock!"
Így fejezte be a szűz a szörnyű átkot,
közben a Nap Isten a tengerbe szállott,
bakacsinba vonta az egész világot.

Kacag a hiéna, üvölt a jaguár:
– Pizarro a szűzre mindhiába ne várj!
Sötétedés előtt elhagyták a tetőt,
utoljára látták Napot, a lemenőt.

Nicsak! Most bújik ki a szikla szélére
Amarilja, kiáll Pizarro elébe,
bátor hangon, büszkén kiált a spanyolra,
kettős visszhangot ver az Andesek orma.

– Fehér szörny, Pizarro, utolszor kiáltok:
hagy el ezt a helyet, mert megfog az átok!
– Ne átkozz, ne átkozz a lelketek bánja!
Így felelt Pizarro a szűznek utána.

– Jutsz te a pokolba véreskezű hóhér,
árvák jajpanasza mindenütt utolér!
Utolér az átkom még napkelte előtt,
addig nem hagyjuk el ezt a sziklatetőt.

Pizarro a szüzet csúnyán kikacagta.

– Megőrült ez a lány, nincs eszén a balga.

Amarlija ekkor elfordult felőle,
ollójával haját lemetszette töbe;

– Oh! Mily kár érettük! Oh! Be nagyon szépek!

– Kár pusztulni, hagyni ezt az asszonynépet.

Busongott Pizarro, ám, de mindhiába,
valamennyi szűznek olló a hajába.

Hosszú hajfürtjeik tövig levagdalták,
aranyos ruhájuk mind a mélybe dobták,
aztán felgyújtották, lobogott, mint máglya,
a sárga kén-hegyek kristály oldalában.

– Pizarro menekülj! Ég a kén-hegy, lángol,
odalent a völgyben kék fénnel világol.

– Irgalmazz Teremtőm! A tűz egyre terjed,
a spanyolok szíve, mint a nyúlé, reszket.

Az őrült leányzók kéjjel gyújtogatnak,
mind a huszonegyen helyben ott meghalnak.
Kő, kövön nem marad, a tűz martaléka
lesz a spanyol sereg, s összes tartozéka.

Vérebek vonyítnak, futnak, de nem bírnak,
felszálló kén-lángban, gázban megfulladnak.
Spanyolok se restek, lóra! le a hegyről!
Inuk szakadtáig pucolnak a helyről.

Forró szél nyomukba... nem lehet kitérni,
el a völgykatlanból, gyorsan ki kell érni,
mert aki itt reked, az a halálfia,
tajtékzik, habos is lovaik orrlíka.

Egymás után dőlnek ki a harci mének,
helyben megfulladnak, helyben meg is égnék,
Gazdáik nyergükből, mint zsákok kidőlnek
megfútnak alattuk, végül meg is égnék.

Egyedül a vezér nyert csak egérutat,
megőrült talán hogy takarodót fuvat?
Ő maradt egyedül büszke csapatából,
kétszáz spanyol nemes kalandor hadából.

Kegyvesztett lett végül a spanyol udvarban,
Ő ki dúskálkodott derékig aranyban,
beteljesült rajt a Nap Szüzek átka,
szegényen nyugoszik egy szűk sírkamrában.

Amarlija átka elpusztított mindent,
a füveket, fákat, állatot és embert.
Századokig égett a kén-hegyek lángja,
így lett a Nap Népe, a Halál Országá.

Kecskemét, 1997.12.14.

SZAÁDI

*„Inkább markolj izzó vasat,
mintsem könyörögve nyújtsad
kezed az emír felé.”*

(Szaádi XIII. sz.-i költő)

A Busztán (Gyümölcsöskert),
s Gulisztán (Rózsakert)
szerzője volt Szaádi,
középkori író, perzsa poéta,
ki úgy tűnt fel Irán egén,
mint tündöklő gamáta.
Volt dervis, alázatos,
filozófus, hitszónok, költő,
neve még most is fogalom,
bár sok száz emberöltő
eltelt azóta,
hogyan tündökölt génusz,
az ünnepelt poéta.
Emírek, királyok kegyeltje,
de a dölyfös urakat ostorozta
az elhagyatottakat gyámolította,
gyönyört, gazdagságot nem habzsolta,
a mihasznákat megvetette.
Mekkában Medinába zarándokolt
mit híveinek előír az iszlám,
s ráborult a szent Kába kőre,
hogy Ő is üdvözljön tőle.
Mongol megszállás véres nyomai
mélyen vésődtek szívébe,
a borzalmak elől menekült
Guzsaratba, India félszigetére.

Siva híres templomában meditált,
Delhiben megtanulta a hindi nyelvet,
Jemenbe, Abesszíniába vitorlázott,
megismerni az afrikai lelket.
Innen Szíriába vándorolt,
Damaszkuszban Korán szutrát magyarázott,
kiköltözött a sivatagban
remeteként, magányra vágyott.
Frank katonák törtek ott rája,
s Tripolisban rabszolgaként,
a várarkot véste, ásta.
Egy gazdag barátja rátalált,
kiváltotta a rabszolgaságból,
hozzáadta leányát nőül,
Szaádi elvette hálából.
Ám frigyük nem tartott soká,
a zsémbes némbert faképnél hagyta,
a vándorbottal dervisek útjain,
ahol abbahagyta, ott folytatta.
Kelet-Ázsia zegét-zugát bejárta
élményeket keresve,
magába szívta, mint a sponge, a
szépen sorjában feljegyezte.
Így születtek Rubá iyyak (négy sorosok),
Sáhibi yyahk (morális aforizmák),
Mukott ák (frappáns epigrammák),
Maráthik (az elégiák),
hirdetik termékeny lelke titkát.
Nyolcszáz éve már, hogy nyugoszik,
rím-rózsái mégis virítanak
Gulisztánban (Rózsakertjében),
könyveit mindenhol keresik,
hogy erkölcsöt, esztétikát okítanak,
a tudni vágyó főkbe.

Olvasó, ki a szépírást kedveled,
gondolj a költőre hálával,
hisz megosztja veled is művészetét,
s gazdaggá teszi lelkedet
kincsével: humánumával!
Hajtsunk fejet a bölcs előtt,
s legyen számunkra példa,
amint élt és alkotott
a nagy perzsa poéta.

Kecskemét, 2001.08.30.

Odüsszeusz új kalandja

Szép pajtásom,
tengeri sellő
miről dalolsz a Szirti tájon?
Jer közelebb,
mit ér ha szép is
a vággyal sebző messzi távol.
Szívemben tűz ég!
Lobogó máglya.
Felgyújtott, perzsel, csontig éget
szirének bűvös éjszakája.
Odüsszeusz kötelét bontja...
Ős-Homér hősi költeménye
merészebb formákat ölt ma,
S mi tudjuk csak
mi lesz a vége!

Kunszentmiklós, 1964.11.21.

Álmomban Naxosz szigetén jártam

Hol a borszínű tenger mossza a partot,
Naxosz felé suhan a gályám,
vitorlám duzzad, röpít előre
tarajos, vad hullámok hátán.

Kalandok várnak, csalfa szirének
csábdala hív, perzsel a mámor,
varázs nyilát a szívembe lőtte,
s megsebzett vele íjas Ámor.

Közel a part, már látom a berket,
hol tündérek csapata táncol,
hétágú sípján vén Faun játszik ...
idilli kép, magához láncol.

Csendben kötök ki. Lopva osonva
mögéjük csal hevülő vágyam,
s a kandi szellő mellém szegődik
és megoldja fátylukat lágyan.

Testük titkát feltárja ledéren,
mily káprázat ez csodás álom!
Keresem köztük Afroditémet,
de sajna sehol se találom.

Túl a csalitban, babérfák árnyán
hűsöl kedvesem rózságyon,
Andrea Ő, az én Afroditém,
karomat feléje kitárom.

Öleljük egymást vad szerelemmel,
Dioniszoszi ez a mámor...
álmomban Naxosz szigetén jártam,
hol megsebzett az íjas Ámor.

Felébredtem, s rádöbbenek, szegény
szívem még mindig hogyan sajog,
álom volt mindez, álom volt csupán
vén bolond, mégis boldog vagyok!

Kecskemét, 2003.01.11.

Harmadik ciklus

ÉP TESTBEN ÉP A LÉLEK

(MEN SANO IN CORPORE SANO)

ELŐHANG **(Prológus helyett)**

Mint ahogy a madár
röppen ágról ágra,
úgy szárnyaljon dalom
büszkén szájról szájra.

Hirdesse tetteit
magyar birkózóknak,
kik az olimpiák
titánjai voltak.

Acélizmaikkal,
tengernyi munkával,
célratörő hittel,
győzni akarással

jutottak a csúcsra:
az olimpiára,
s ott a dobogónak
legfelsőbb fokára.

Zászlórúd tetején
magyar zászló lobog,
maroknyi nemzetünk
szíve együtt dobog.

Himnusz zeng az ajkunk,
– Szép volt fiúk! Éljen! –
Példátok ragyogjon,
mint a nap az égen.

Táplálja hitünket
az élet-csatákon,
s szent ünnepeinken,
az olimpiákon.

Mióta az ember
a földet belakja,
nap, mint a nap létért
küzd apraja-nagyja.

Oly sok szenvedés közt,
örömünk a játék,
örök, eredendő,
isteni ajándék.

Serkenti tetteink,
szenvedélyünk sója,
ha versem olvasod légy kóstolója.

Ifjú! Ha a sikert
egyszer megízleled,
diadal mámorát
többé nem feleded.

Tettekre születünk,
harcra, küzdelemre,
csúcsokra törekvő
az emberi eszme.

Közben elfáradunk,
Újra talpra állunk,
mind ez könnyűvé lesz
EMBEREK – ha JÁTSZUNK!

KOVÁCS SÁNDOR PÁL
birkózó, mesteredző és költő

A 17 magyar olimpiai birkózó bajnoknak állít dicső emléket a Mesélő Pantheon című birkózás sporttörténet kötetében. A kötet részeként versben mutatja be küzdelmes életútjukat és eredményeiket. Ezekben a versekben úgy zengenek a rímek, mint hősi eposzainkban a regös ének. Ezekből a versekből itt csak néhány verset mutatunk be Kovács S. Pál sportszeretetéről és egy életre való elkötelezettségéről a birkózó sport iránt, valamint Bóbis Gyuláról, Kecskemét város első birkózó olimpiai bajnokról a „röneszánusz-emberről”.

A MAGYAR OLIMPIAI BIRKÓZÓ BAJNOKOK
NÉVSORA (1908-1992-ig)

1. Weisz Richárd	London, 1908
2. Keresztes Lajos	Amszterdam, 1928
3. Zombori Ödön	Berlin, 1936
4. Lőrincz Márton	Berlin, 1936
5. Kárpáti Károly	Berlin, 1936
6. BÓBIS GYULA	KECSKEMÉT London, 1948
7. Szilvásy Miklós	Helsinki, 1952
8. Hódos Imre	Helsinki, 1952
9. Polyák Imre	Tokió, 1964
10. Kozma István	Tokió, 1964
11. Varga István	Mexikó, 1968
12. Hegedűs Csaba	München, 1972
13. Növényi Norbert	Moszkva, 1980
14. Kocsis Ferenc	Moszkva, 1980
15. Sike Endre	Szöul, 1988
16. Repka Attila	Barcelona, 1992
17. Farkas Péter	Barcelona, 1992

BÓBIS GYULA

Sportkarrierjét a
focizásban kezdte,
Kecskeméten a bőrt
bátyjával kergette.

Ám hamar átnyergelt
a birkózó sportba,
s nyerte versenyeit
egymás után sorba.

Aztán a háború
messzire sodorta,
„tanulmányi útra”
a „paradicsomba”.

Amikor hazatért
az orosz fogságból,
alig félmázsányi,
tellett a súlyából.

A megélhetésért
felköltözött Pestre
és lejárt birkózni
a BVSC-be.

Tatán a táborban
hát hízásra fogták,
hogy visszanyerhesse
régi versenysúlyát.

Túl a három ikszen
utazott Londonba,
hogy a svéd bajnokot
befogja járomba.

Nehézsúlyban indult,
a szabadfogásban,
minden ellenfelét
a szőnyegre vágta.

Pedig amúgy nem volt
ő harcias alkat,
szerette a zenét
és az irodalmat.

Gyűjtötte a régi
családneveinket,
s énekes múltjával
kápráztat el minket.

Possert Emília
oktatta kottára,
Mátray Ernő az
olasz operára.

A „parasztbecsület”
partitúrájára,
Mascanini saját
nevét írta rája.

Családi élete
követendő példa
ahogy élt és nevelt
a jeles atléta.

Leánya, Ildikó,
az olimpiákon
ezüstérmet szerzett,
a törvívó páston.

'76-ban elment
Bóbisunk örökre,
nyugszik Farkasréten,
kinn a temetőben.

De a „hírős város”
emlékszik nevére,
versenyeket rendez
a tiszteletére.

Mester és tanítvány

Mint bronzba öntött
antik férfiszépség,
úgy áll előttem
büszkén, délcegen.
Arányos testén
feszülnek az izmok,
harsan a síp és
birkózik velem.
Két kígyózó kar
acél-öleléssel
magához szorít,
küzdünk, felemel
nagy lendülettel,
gyorsan, mint a villám,
hatalmas ívben,
szaltózik velem.
Hidam kemény bolt-
íves hajlatára.
reá fonódik
karja, ostromol:
rövid a harc – bár
én még ellenállnék,
s a tanítványom
boldogan tusol.
Ugrál, kacag és
ujjong örömében,
Most hogy először
a Mestert legyőzte.
Tudja: csak játék,
mégis nagyon boldog,
mert így lesz bajnok
jövőre belőle...

Utóhang

Köszönöm Múzsámnak
a sok-sok ihletet,
hogy homlokon csókolt,
csókokkal illetet!

S nektek is titánok,
dicsők! hős! bajnokok!
Rímeimből babér-
koszorút fonhatok.

Nem hervad el soha,
fölrakom az éket,
– bár a test porladó,
de örök a lélek!

Példát adtatok ti,
példátok követjük,
az élet csíráját,
friss humuszba vetjük.

s mit az ősök hagytak,
öröklík a gének,
és az életláncba
egy szemként beleférek.

Része az egésznek,
csak parányi porszem,
így kell a világban
helyem megkeresnem.

Tápláljuk a lángot,
hogy ki ne aludjon,
s az emberi eszme
örökké ragyogjon!

OLIMPIA III.

Az antik Róma hírhedt jelszavát:
„Panem et circenses!” – skandáljuk ma is
négyévenként, mi megcsalt milliók
kenyerünk keserű, játékunk hamis.

Bankár-Caesarok osztják a lapot,
hazárdíroznak, s az olimpiájuk
már nem a szent lángból táplálkozik,
odvas foguk a „BIG BUSINESS”-re vásik.

Kenyerünket éhkop-szintre szabják,
s az ISTENI JÁTÉK: az OLIMPIA
csak tömegesített eufória.

Mégis mikor képernyőre adják,
ötmilliárdnyi ember szurkol érte,
s „Homo Ludens” lesz a föld minden népe.

Kecskemét, 2000.08.26.

Negyedik ciklus

ŐSZIDŐ

ŐSZIDŐ

Hullik már a vadgesztenye,
pereg a nyárfa levele.
Fut a felhő, piszkos szürke,
mintha egereket szülne.

Pufók hasa, ha felszakad,
őszi zápor csak úgy szalad.
Szedd a lábad nyakad közé,
uccu neki hazafelé!

Keress mielőbb fedelet,
ahol enyhedet lelheted,
mert különben bőrig ázol,
csípős a szél, meg is fázol.

Lombos közt az őszi zápor
ördögtáncot jár az ágon.
Veri bőszen az ablakot,
mint négerek a tam-tamot.

A villanydrót citerázik,
az égen villám cikázik,
nagyot csattan, egyre dörög,
marakodnak az ördögök.

Szél úr űzi a felhőket,
más tájra tereli őket,
s a vihar fekete lova
átszáguld felettünk tova.

Az ég könnye alig-alig
szemerkél még egy darabig.
A nap áttör a felhőkön,
meleget áraszt a földön.

A langy ősz, mint kopott bársony,
elterül füveken, fákon.
Halvány lila a dália,
mintha ezüst könnyet sírna.

Szeptember pasztell színei
már a hervadás jelei.
Egyre fakóbb a lomb sátra,
zöldeken áttör a sárga.

Avarszürke, rozsdabarna
mindenféle a fák alja.
Október-november
a földet betakarja.

Az ősz elbágyaszt, lehangol,
kedvem elhagy, elbarangol
valahová, vidám tájra,
talán épp a jövő nyárra.

Nyárutó nosztalgiával

Az indián nyár langymeleg derűje
bearanyozza öreg napjaink,
csak üldögélünk kispadon a kertben
és nyújtogatjuk fáradt tagjain.

Október bágyadt fénye még melenget,
a nap ereje, heve egyre fogy már,
a nyárutó törekeny és elillan
mire novembert mutat a naptár.

Minden mulandó és egyszer véget ér,
így van rendjén, bizakodjunk mégis,
hisz minden december új májust ígér,
zsongó tavaszt, s kivirul a rét is.

Mikor a fecskék délről visszatérnek
virág özönben pompáz a határ,
s pipacsot éget a kövér határra
a perzselő nap, szikrázik a nyár.

Kincseit az ősz mind letarolja,
s csak egyre hull a megsárgult levél,
a föld tetszhalott lesz és betakarja
fehér lepelbe csendesen a tél.

Kecskemét, 2008.10.13.

Őszi gondolatok

Nyárfa kontyába kap a szél,
pajkosan cibálja,
rezeda barna levelit
hullatja a sárba.

Szőlő-hegyen komótosan
ősz-öreg csősz baktat,
meg-megáll és körültekint,
a dombra felkaptat.

Októberi szín-özönben,
melengető fényben,
vajon mi járhat az öreg
galambősz fejében?

Régi őszre, szüretekre,
vigaszságra gondol,
előhúzza a kulacsát,
kortyolgat a borból.

Megtömi a pipáját is,
kojtolja a füstöt,
hej! de régen volt amikor
forgatta az üstöt.

Birkagulyást rotyogtatott
szelgafán, bográcsban,
most is érzi még az ízét,
elcsurran a nyála.

A sok éhes szüretelő
belakott belőle,
mint a nagydob, úgy megdagadt
a bendőjük tőle.

Ettek ittak, jól mulattak.
fürge csárdást roptak,
addig míg a cipősarkok
tővig el nem koptak.

Vidám élet folyt a falun,
móka, dínom-dánom.
Szólt a zene, zengett a dal
által hét határon.

Elmélázik az öreg csősz...
nem szelel pipája,
kelletlenül ráharap a
pipa csutorára.

Kecskemét, 1997.10.09.

Nosztalgia őszi széllel

Október aranypénzeit
szórja az ősz marékkal,
a szél egy vásott kis kamasz,
játszik a hordalékkal.

A fák mezítlén ágain
szomorún dudorászik,
majd a villanydrótba kap,
és azon citerázik.

Zenél az ősz, én hallgatom:
ősi sirató ének,
a tűnő nyár agonizál,
bennem zokog a lélek.

Pár hét, s az őszi avaron
tetszhalott a természet,
mély téli álmodat aluszik,
tavasszal újra éled.

Ha április, a csínyre friss,
rüggyet fakaszt az ágon,
e kopott őszi rímeket
vidám dalokra váltom!

Kecskemét, 2001.10.02.

Elégia

A bágyadt őszi napfény
áttör a lombokon,
de fent a dombokon
már hűvös szelek kergetőznek.

Hajnali mezőkön a
dér ezüstje csillog,
hullanak a szirmok,
a rozsdabarna, sárga levelek.

Ezüst ingében az nyír
kószál a réteken,
holdfényes éjeken,
mint az elhagyott bús szeretők.

Őszi elégiák, ti
miért is gyötörtök?
Álmomba betörtök,
mikor hervadnak a dáliák.

Szomorúan gondolok a
közelítő télre,
s repülnék délre, mint
sebes szárnyú vándormadarak.

Nem kedvelem igazán
az elégiákat,
s a kaméliákat
szomorú szeretőkre hagyom.

Kecskemét, 2002.10.02.

Szarvasbögés az erdőn

Zeng az erdő,
bög a bika,
most kell neki
barcognia.
Öblös hangját
eregeti,
ünők szívét
remegteti.

Párbajt vívnak
erős bakok,
összezsapnak
a kobakok.
Agancs feszül
agancs ellen,
tusakodnak
véres fejjel.

Aki erős,
s bírja végig,
háreme lesz
jövő őszig,
felviszi a
vezérségig,
amíg őt is
le nem győzik.

Zeng az erdő,
bög a bika,
és a gímek
legjobbika
teheneit
terelgeti,
ő most az úr,
megteheti.

Ötödik ciklus

BORVERSEK

Fohász Anakreónhoz

Óh! Örök-ifjú taeoszi lantos,
Anakreón, versed most is igéz.
Lelked örök, bár porlad a tested,
jambuszaidból még fel-felidéz.

Szamoszi ó-bor méze ha csurran,
bacchusi mámor és Vénusz ölel,
Lelkem a lelked kelyhében fürdik,
megihlet a Múzsza, és te jövel ..

Vezesd tollam, add meg a ritmust,
apró örömökről zengjünk a dalt!
Bohém poéták, én s Anakreón,
így aratunk majd babért, diadalt.

A BOR

a BOR: MÁMOR
a CSÓK: ÁMOR
öröm és boldogság forrása
TEREMTŐNK
kegye áldása.
Gyarló életünk sója
mértékkel légy kóstolója.
Aki erről megfeledkezik,
nagyon mélyre temetkezik.

Kecskemét, 2007.

A borról

A kövér fürtöket
megcsípte a dér is,
seregély meglopta,
de beérett mégis.

Szép lányok, menyecskék
kopasztják a tökét,
puttyonyos legények
kutatják a böngét.

Minden fürt szőlőért,
mit tökén felejtnek
váltságdíjat kérnek
és csókkal fizetnek.

Bacchus rendelte így,
a bornak istene,
pogány vétek lenne
visszaélni vele.

A leányt, s a legényt
nem a ruca költi,
a bönge ürügyén
ki-ki kedvét tölti.

A szőlőszemekben
így a pajkos Ámor,
gerjeszti a vérünk,
előnti a mámor.

Buggyan, meg megcsurran
a must mézes leve,
tele a kármentő,
a hordóba vele!

Lenn a pince mélyén
dugig a nagyhordó,
likánál részegen
döngicsél egy dongó.

Koporsója lesz az,
Mert hogy beleszédül,
tavaszra kiforrja
a bor, ha megvénül.

ó-bornak van tüze,
zamatja, ereje,
– a nő ha fiatal,
akkor hálj el vele!

Öreg bor, ifjú szűz,
– oh! mily paradoxon, –
adasság meg Uram,
életünkben sokszor.

Így a földi létünk
édenkertté lenne
és nem igyekeznénk
hozzád föl a mennybe.

Kecskemét, 2002.

Borról-borivóknak

A jó borban mindent megtalálsz:
ízt, zamatot és illatot,
s ha bukéja van, meg testes is,
mint édes mézet nyalhatod.

Cukrok, savak, mikroelemek
alkotják olajos cseppjét,
mámort adó bűvös erejét
nap sugaraiból nyerték.

Dal, jókedv, barátság, szerelem
fakad ki a hegy levétől,
mikor a nektárt ízlelgeted
Noé apánk vesszejéről.

A jó borban mindent megtalálsz,
mi aranyat érő érték,
de egyet azt soha ne keress
borissza! – mert az a mérték.

Kecskemét, 2002.

A jó borról

A jó bor olyan, mint az ifjú szerető,
minél tovább ízlelgeti az ajkad,
annál jobban hevíti szívedet,
s a mámor végül úrrá lesz rajtad.

Megrészegít, földre teper, lenyűgöz,
de csak vedelj, amíg a gégéd bírja.
Bacchusra mondom! jót teszel vele,
mert orvosság az bánatra, búra.

Pincér! Töltsd újra korsónkat tele,
mert fogytán már benne a hegy leve.
Vigadjunk! Ma a fenekére nézünk.

éltetve Noé és vesszejét komák,
vidám, bohó, borissza cimborák,
amíg el nem fogy fillérig a pénzünk.

Kecskemét, 2000.

A rossz borról

A rossz bor az csiger, vizezett löre,
ha belekortyolsz, kiköpöd rögvest,
ellököd magadtól, mint megunt kedvest,
egyetlen csepp is méreg belőle.

Ne nyakald balgán, felfordul a gyomrod,
öklendezel és hányinger gyötör,
s mint mélyből vulkán ha felszínre tör,
kipakolod az aznapi kosztod.

Elátkozod Noét, szidod a csapost,
ki a drága nedűt megrontotta,
s azt ki nem termelte – gyártotta.

Igyál helyette kőbányait, habost,
tehéntejet, vagy tiszta kútvizet,
mert rossz borért csak a bolond fizet.

Kecskemét, 2000.02.10.

A magyar borok dicsérete

Nézd a hegyoldalt!
Venyige sorok sűrűjéből
rézgálicos, kékpettyes
levelek erdejéből
felragyog a fűrtök derűje;
aransárgán a Hárslevelű,
meg a Furmint,
lilahamvasan a Saszla
kukkant ki kíváncsian.
Bölcsek nedűjét
sajtolják ki belőle.
A Rizling apró, tömött szemei
méregzölden hunyorognak,
pirosra vált a szemafór,
a Kövidinka gyöngyei
rubintként ragyognak.
A kecskececsü,
mint buja kurtizán,
termetes fűrtjeit kínálgatja,
aki teheti mielőbb
leszakajtja.
A direkt termő Nova,
mint Otelló, karcos,
tőle a borissza,
ha megissza, morcos.
Nem így a Leányka,
meg a Szürkebarát,
Bikavér dicséri
egrieknek borát.
Soproni Kékfrankos,
vagy a Zalagyöngye,
emeld az ajkadhoz,
a gígádon öntsd le!

Dalra fakad tőle
az is, aki néma,
megvidámul tőle,
a borús, a méla.

Alföldi kadarka
vörös habbal teli,
mennyben érzi magát
az, aki vedeli.
Kocsis Irmával köss
szoros barátságot,
táncra jár a bokád
hamarost, meglátod.

A TOKAJI ASZU
a Királyok Bora!
E címét fosztani
nem engedi soha.
A Királyok Bora!
A Borok Királya!
Elsőként került fel
UNESCO listára.
Nagy Katalin cárnő
fölötte kedvelte,
franciák királya
/XVI./ Lajos is vedelte.
Azt, hogy hány puttynyos,
éveivel mérik,
árát a világon
csak aranyban kérik.
Istenek itala,
nektár a javából,
természet, s az ember
harmóniájából.

Benne a Nap tüze
és a Föld ereje
életelixirré
töltekezik bele.
Halandó! Mikor csak
a szerét ejtheted,
TOKAJIT, ne vizet
igyál, ha teheted!
Igyon vizet a ló,
mert az neki való!

Kecskemét, 2002.09.05.

Bögrecsárda

Faluszélén bögrecsárda,
Panna néne a gazdája,
méri a savanyú lőrét,
ami sose látott tőkét.

Vendégei vén legények,
munka után be-betérnek,
füstölnek, verik a blattot,
egy kupec tartja a bankot.

Leginkább huszonegy járja,
és az ördögbibliája
a zsugásnak szerencsét hoz,
balekot gatyáig kifoszt.

Ha tizennyolcra kér lapot
veheti is a kalapot,
mert a bankos mindig nyerő,
tízetre ászk kapar elő.

Ki a kártyát nem kedveli,
a cudar lőrét vedeli,
s ha megnő a nyomás benne
politizálni jön kedve.

Mikor magas a maliga
bátrabb lesz az atyámfia,
szidja a rendszert, a kormányt
és pokolra küldi a Torgyánt.

Minek MSZP vagy FIDESZ?
Egy az igazságunk: a SZESZ!
Tudták azt már Rómában is,
hogy a politika hamis.

Olyan, mint a libikóka,
egyszer fenn, máskor a porba.
Ne higgy a hamis ígéknek,
amik fűt-fát megígérnek!

Isznak hát, míg szusszal bírják,
s bambák lesznek, mint a birkák,
hazafelé esnek-kelnek,
mint a vak ló, falnak mennek.

Otthon aztán lesz nemulass!
Vacsora után ne kutass,
kapsz helyette nyelvelevest,
ha nem szaladsz el, nyaklevest.

Asszonyod sárkánnyá válik,
tűzet fúj rád fejtől lábig,
eldönget a sodrófával,
kenheted sebeid hájjal.

Feleselni nem érdemes,
mert a nejed félelmetes,
húzz el mielőbb az ágyba,
és tégy lakatot a szádra.

Szenvedésednek nincs vége,
másnap az anyós lép képbe,
szitkai viperaméreg,
nem élet túl szegény féreg.

Hétről-hétre csak ez járja,
nődnek be nem áll a szája,
a nyelvüket egyre fenik,
a port rólad jól elverik.

Ezt nem lehet soká bírni,
el kell menni megint inni,
/Betegnek a patikába' .../
neked meg a bögrecsárda.

Napjaid lassan elfogynak,
fáradt inaid megrogynak,
kidőlsz, mint egy korhadt nyárfa,
ha gyökerét féreg rágja.

Kivisznek a temetőbe,
letesznek a sírgödörbe,
a fejfádra az lesz írva:
„A BOR VITTE EL A SÍRBA!”

Kecskemét, 2002.

Duda

Híre amazon volt
Ladányban a „Duda”,
tenyeres-talpas hölgy,
erős, mint a bika.

Felszegen lakozott,
kinn a faluvéken,
mérté a rossz lőrét
egy füstös csapszékben.

„BICSKA NYITOGATÓ”
volt a csárda neve,
oda járt piálni
falunk „jobbik fele”.

Szilaj jász legények
gyakran tivornyáztak,
hamar öltre mentek,
nem lacafacáztak.

Bicskával, botokkal
tettek igazságot,
nem ismerték a félszt,
csak a bátorságot.

Duda a pult mögül
egy darabig tűrte
amíg egymást verték
a padlóba gyűrve.

Ha a berendezést
is prédálni kezdték,
nyomban felszították
Duda harci kedvét.

Mint egy anyatigris
rontott közibéjük,
ökölcsapásitól
fröcsögött a vérük.

Akinek elkapta
ülepén a gatyát
ablakon kivágta,
mint egy kölyök kutyát.

Csendőrtől sem féltek,
a pusкатusától,
a bikacsökétől,
– úgy, mint a Dudától.

Akinek adagját
pofonokban adta,
egy hétig sem ismert
rá az édesanyja.

Mesélték, kik látták,
még az is megesett,
orrbavert egy legényt,
az kómába esett.

Házasságszédelgők,
kérők elkerülték,
feleségül venni
jaj! dehogy is merték.

Így maradt vénlánynak
hóttáig pártában,
a híres amazon,
Duda, Jászladányban.

Kecskemét, 1999.

Józs bácsi lopótöke

Hosszú nyakú,
öblös hasú
a lopótöke,
azzal ballag
Józs bácsi
a pincébe le.

Öreg hordó,
likán dugó,
kifeszegeti,
az öklével
jobbról-balról
oldalba veri.

Üggyel-bajjal
hordó likát
szabaddá teszi,
lopótöke
hosszú nyakát
beleereszti.

Mohón szívja
fel az óbort,
teli a lopó,
kiemeli
és befogja
alul a bohó.

Így csoszog a
garádicson
Józs bácsi fel,
egyensúlyoz,
de hiába,
orra bukik el.

Elejti a
lopótököt,
– egye a fene! –
Utána kap,
de kifolyik
a bora fele.

Örzse néne
pince előtt
szidja az urát;
– Fel sem ért még
a vén korhely,
s leissza magát!

Szabadkozik
Józsi bácsi,
minden hiába!
Máskor jobban
vigyázzon a lopó likára.

Lopótökét
szívja tele
a torka helyett!
Józan fejjel
nem érheti
ilyen baleset.

Kecskemét, 1999.03.25.

Negyedik ciklus

**TRÉFÁS ANEKDÓTÁK
JÁSZ-KUN TÖRTÉNETEK
VERSBEN**

Hogy került fel a harang a ladányi toronyba?

Bál utána a banda
hazafelé ballag,
megállnak a sarkon,
s arról vitatkoznak,

hogy került a harang
a templomtoronyba?
– Valami szerkezet
emelte fel oda.

Így véli a bőgős,
a kontrás kontrázik:
– ökrökkel húzták
kötélen odáig.

– Nem úgy volt az Bibas!
Prímás mond, cigányok
nem mesélte nektek
az öregapátok?

Valamikor régen,
csengettyű korába
vitték a harangot
a templom tornyába.

Tűz ütött ki... jég hullt...
gyakran félreverték,
A viharfelhőket
bim-bam! szétverették.

Addig-addig verték,
megdagadt az árva,
így lett csengettyűből
nagyharang Ladányban.

Kecskemét, 2006.

Kéményseprő inas

Nagyapámnak volt egy
farkaskutyája,
fel tudott az menni
a tűzlétrára.

Kéményseprő inas
után felküldte,
lett is ramazuri
ott mindjárt belőle.

Mert a nadrágszíjba,
ahogy belekapott,
az inas hasába
bele is harapott.

Csak a bőrt sértette
fel hegyes foga,
ahogy lerángatta,
bőgött ám a koma.

– Jaj! belém mart a dög,
vérzek majd meghalok,
ha elsősegélyt itt
mindjárt nem kapok.

Szilvapállinkával
a sebét kimosta
nagyapám, s egy percre
őt magára hagyta.

Hallja ám, óbégat
az inas a tetőn,
– Se-bők Ú-r! Se-bők Ú-r!
kérelmi esdeklőn.

– Nem en-ged-né el még
egy-szer azt a kutyát?
Mert, hukk! i-hat-nák még
egy kis pá-lin-kát!
Lenézett nagyapám,
teli üvegre,
egy ujjnyi az alján
löttyögött benne.

Amíg szegény inast
egymagára hagyta,
az üveg pálinkát
az mind benyakalta.

Történetemből te
nem szűrhetsz le mást;
szőrével gyógyítsd a
kutyaharapást!

Kecskemét, 1997.02.27.

Lekváros szilke

Még hajdanában-danában,
a nagyszülém kamrájában
tele volt a polc szilkével.
lekváros, mézes bögrékkel.

A sok befőtt: barack, körte,
cseresznye, meggy meg a piszke,
dunsztosüvegekbe zárva,
díszelgett sorsára várva.

Volt ott egy nagy mázas edény,
a stelázsi legtetején
szilvalekvárral megtömve,
hólyagpapírral lefödve.

Hej! a lekvárt de szerettük,
friss, meleg cipóra kentük,
úgy belaktunk, mint a duda,
meg nem untuk volna soha!

Egyik vasárnap nagyanyám
magunkra hagyott a tanyán,
beballagott a faluba,
nagymisére a templomba.

Öcsémme csak erre vártunk
és az ablakon bemásztunk
legott az éléskamrába,
nyakig bele a lekvárba.

Anyó csínyünk meg ne tudja!
Lekvárt kentünk a kandúrra.
Úgy nézett ki szegény pára,
mintha maszkabálba járna.

Megkergettük a kamrában,
a konyhában, a szobában,
összekent az padlót, falat,
hová lépett, nyoma maradt.

Közben hazajött nagymama,
s a két akasztanivaló
bőszén kergette a macskát,
szidva lekváros tappancsát.

Nagymamánk vette a lapot,
csínyünkön nagyot kacagott,
s hogy a macska tova surrant,
még a könnye is kicsurrant.

– Torkos kandúr többé nem kell,
seprűnyéllel kergettem el,
büntetések lesz csibészek:
ezután ti egerésztok!

Kecskemét, 1999.02.08.

Egy nagy kosár tojás

Negyvenkilencben egy nyáron,
nagyszüleimnél Ladányon
töltöttem a vakációt,
s megettem sok vajas cipót.

Naphosszat csak fogócskáztunk,
ha meguntuk, bújócskáztunk,
Mátyussal, meg Szerinával,
gurigáztunk karikával.

Sántaiskolát ugráltunk,
gumilabdával labdáztunk,
hogya elgurult a labda,
Bodri kutya hozta vissza.

Nagyapám kovácsműhelye
tréfák, heccek, kunsztok tere...
Estek ott nagy fogadások,
emelések, birkózások.

Istráng-tépés, kötélhúzás,
ököllel téglá szétzúzás.
A vesztesek kontójára
áldomást ittak utána.

Tátott szájjal lestük őket,
mázsás üllő-emelőket,
patkót hajlítottak kézzel,
fel nem foghattuk azt ésszel.

Nagyanyámnak varrodája,
ott volt a gang hátuljába',
varrólányok szabtak, varrtak,
s közben pletykáztak, kacagtak.

Ajtó megett meg-megbújtam,
meséikből is okultam,
ha véletlen rajtakaptak,
megcsipkedtek, puszilgattak.

Véget ért, mint minden álom
a pünkösdi királyságom,
mikor a tisztaszobában
beleestem a tojásba.

Könyvért másztam a szekrényre,
annak is a tetejére,
„Szép új világ”-ot kerestem,
megcsúsztam, s a kasba estem.

Volt benne tojás vagy ezer,
majd elvesztettem az eszem,
mikor zutty! bele a kasba,
a beadás-tojásokba.

No, több se kellett, nagyanyám
jól kiporolta a gatyám.
– Jaj! Mit tettél bűdös kölyök?
Innen a rács mögé megyök...

Beadásra gyűjtögettük,
elcsap a hullám felettünk!
Jön értünk a tolonckocsi,
dutyiba csukat Rákosi.

Valahogy megúszták még is,
– verést kihevertem én is –
a tojás sem veszett kárba,
begyúrták csigatésztába.

Csigatészta lett egy zsákkal,
etettük a rokonsággal,
osztogattuk fűnek-fának,
koldusnak, kóbor cigánynak.

Hetek teltek, de nem fogyott,
tésztánk mindenkin kifogott,
aki vitte, annak adtuk,
a kutyát is jóllakattuk.

Hol van már a „Szép Új-világ”?
Most van csak a kutyavilág!
Új-gazdagok lopnak, csalnak,
sz...-ból is dollárt facsarnak.

Sikerdíjért „tocsikolnak”,
s benzinecskét locsikolnak
néha egy-egy vetélytársra,
s jó a csend a durranásra!

Ezzel alszunk, ezzel kelünk,
lassan elfogy a kenyérünk,
csigatésztát nem is látunk,
– ilyen lett „Szép új világ”-unk!

Kecskemét, 1999.02.11.

Parasztosan, magyarosan

Ötvenötben Szentkirályon,
rozstot cséveltünk egy nyáron,
cséplőgépenőr voltam,
adminisztráltam, zsákoltam.

Napi tíz, tizenkét órát
robotoltunk, a nemjóját!
„Nem szokta cigány a szántást”,
megszenvettem a zsákhordást.

Végül mégis beleszoktam,
a munka végét megfogtam
és hogy a próbát kiálltam,
„diákból” férfivá váltam.

Délidőben megpihentünk,
jóízűen ittunk, ettünk,
tréfálkoztunk, virtuskodtunk,
huzakodtunk, birkóztunk.

Volt egy Kócsó nevű juhász,
kétméteres, kilója száz,
kihívott engem birokra,
kiálltunk hát a homokra.

A lábát egyből kikaptam,
villámgyorsan elgáncsoltam,
– Ellenőr Úr! egy így nem gillt,
kapaszkodjunk össze megint.

Parasztosan, magyarosan!
(s fogta derekam szorosan)
mint egy pelyhet, úgy felkapott
és a rozs-asztagba csapott.

Belefúródtam derékig,
fejjel le a fenékig,
a vizes homokban álltam,
lábaimmal kalimpáltam.

Jól mulattunk mind a heccen,
a furcsa birkózó meccsen.
Póru! jártam alaposan,
parasztosan, magyarosan.

Kecskemét, 1999.02.11.

Az egyszeri plébános

Volt egyszer egy plébános,
reverendája sáros,
sáros lett a szegélye,
pletykások örömére.

Habzsolta a pecsenyét,
leginkább a kövérjét,
meg is nőtt a tokája,
s a pocakján a hája.

Kupeckodott lovakkal,
nyerészkedett azokkal,
a pénzt nagyon szerette,
ha tehette elverte.

A jegyző meg a kántor,
egy vénséges kurátor,
nap, mint nap a vendége,
blattot vertek egyvégbe.

Az ördög bibliája
körbe-körbe járta,
megkopasztotta őket,
az ulti kedvelőket.

Bort kancsóval védelte,
menyecskéket kedvelte,
mit neki cölibátus!
Szép nemért mániákus.

Furcsa szerzet őkelme,
huncutkodni volt kedve,
az életet élvezte,
tabukat elsöpörte.

Volt egy szomszédasszonya,
vele szoros viszonya,
gyakran átment hozzája,
huncutkodni az ágyban.

Miseborért járt nála,
tudta a falu szája,
ez csak amolyan álca,
az özvegy nem apáca.

Épp Hágárnak adóztak,
mikor rájuk kopogtak.
Mit volt, mit tenni? Papom
kiugrott az ablakon.

Bele egy nagy tócsába,
s eltörött a bokája.
Azt állítják, rálóttek,
lába között kárt tettek.

szentté biz' nem avatták,
bűnei elragadták
egyenest a pokolba,
egy nagy tüzes kondérba.

Együtt fő jegyző, kántor,
s a huncut vén kurátor,
blattot még ott is verik,
Belzebub kibic/el/ nekik.

Kecskemét, 2003.02.25.

Kovács Tóni

Szegről-végről
rokonom volt,
Kovács Tóni,
de már meghótt.

Hatéves volt,
– halld a mesét, –
hagyta el az anyja csecsét.

Csak húst evett,
húst, a hússal!
Összefejelt
a vén kossal.

Leütötte
a fejével,
bikanyaka
erejével.

Legénysorban
volt már akkor,
sárba rekedt
el a traktor.

Négy ökör se
húzatta ki,
meg sem kottyant
az őneki.

Megemelte
farát hátul,
úgy rántották
ki a sárbul.

Fuvaros volt
mestersége,
s annyit pakolt
szekerére,

nem mozdult a
teher alatt,
szegény lova
majd megszakadt.

Tóni erre
méregbe jött,
ló fejére
odaütött.

Pusztá kézzel,
az öklével,
kivégezte
egy ütéssel.

Megesett, hogy
a csárdában,
borozgatott
egymagában.

Belekötött
nyolc-tíz legény,
egy sem úszta
meg a szegény.

kit kidobott
az utcára,
összetört vagy
tíz bordája.

Három zsákot
vitt egyszerre,
a vékából
kiemelte

a százkilós
zsidózsákot,
szétszaggatta
az istrángot.

Colos szöget
belevágta
tenyerével
a deszkába.

A fogával
kiharapott
poharából
egy darabot.

Botond, Toldi
volt az őse,
nem volt gyengébb
náluk Ő se.

Kinizsi Pál
volt ily deli,
erejével
őt követi.

Birkózásban
mindig győzött,
nem bagózott,
nem is nőzött.

Betartotta
a mértéket,
nem rontva az
egészséget.

Tisztos kora
előtt mégis
elvitte a
kaszás őt is.

Bosszúálló
ács legények,
lesből, orvul
rásének.

Vésőikkel
megszurkálták,
a veséjét,
meg a hátát.

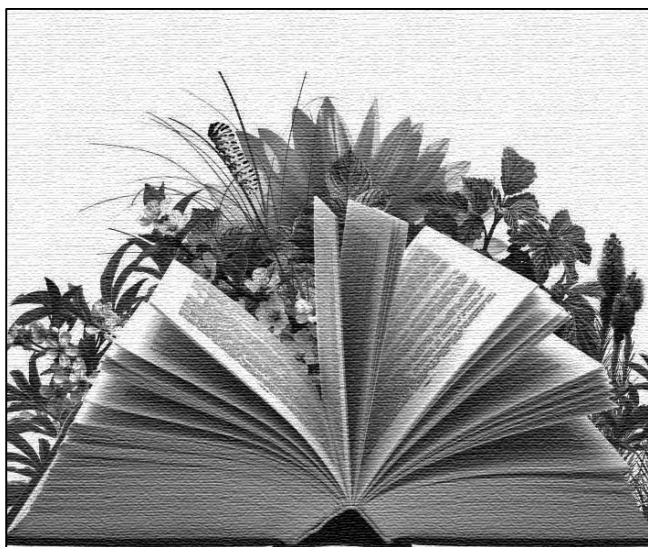
Reggelre a
vére elfolyt
jász Herkules
csendben megholt.

Ebből az a
tanúságunk:
Isten kezében
a sorsunk!

Kecskemét, 1999.02.19.

Hetedik ciklus

**VERSEK
INNEN-ONNAN**

Júdás csókja kísért...

Ott, akkor a Gethsemáne kertben
Júdás csókkal árulta el Jézust,
harminc ezüstért adta el
Kajafásnak a Nazarénust.

A katonák durván megkötözték,
nyomban Pilátus elé cipelték,
leköpdösték a csorda-népek,
majd keresztfára feszítették.

Az Isten-fia szenvedett, s tűrte,
hogy megváltsa a bűnös világot,
harmadnapon feltámadott,
megdicsőülve mennybe szállott.

Mi itt élünk Pannónia földjén,
ezer éve csodákra várunk, de
áruló Júdások között
mindig meghal a Messiásunk.

Ha a Mindenható demokrata,
Esdeklünk segítsen minket is,
ne csak a „kiválasztott népét”.

Helvécia, 1996.12.02.

A 45 éves érettségi találkozónkra

Csikóéveink már elnyargaltak,
hajunkat lassan beledi a dér,
lerótt útjainkra visszanezünk,
mit tettünk eddig és az mennyit ér?

Ki-ki visszatekint pályájára.
mi túlmutat már életünk delén,
kudarok, sikerek váltják egymást
megvitt csatáink ködbe tűnt terén.

Pereg, pereg, fogy a homokóra,
jelzi számunkra a múltó időt,
soraink meg egyre fogyatkoznak,
itt is, ott is egy életfa kidőlt.

Emlékezzünk osztálytársainkra,
tanárainkra, a mesterekre,
akik elhagyták az Alma Matert,
és ajkuk elnémult mindörökre!

Emlékezzünk! Cserfa koszorúnkat
őrizze e hűvös márványtábla.
Hajtsunk fejet, kezünk összetéve,
vén diákok – értük, egy imára!

Kecskemét, 2001.07.03.

A Fekete Batár (ballada-vers)

Bagi Júlia volt
a jobbágy telep szépe,
gyakran verekedtek
a legények érte.

Darázs-derekéért,
eper-ajakáért,
tűzbe mentek volna
tündér-mosolyáért.

Ha a patakra ment
ruháit szapulni,
nem restelt némelyik
bokor mögé bújni.

Meglesni a leány
fehér lába szárát,
ingvállból kibuggyant
márvány keble halmát.

Dalolt munka közben,
mint a kis pacsirta,
hangja ezüst csengő,
lány csalogány trilla.

Bacsa Ferkó szívéen
dala sebet ütött,
ahogy elmerengett
csipkebokor mögött.

Szerelmes sóhaját
meghallotta a lány,
ijedten felsikolt,
magán keresztet hány.

Jajj! Talán az ördög?
Hát te vagy az Ferkó?
összeölelkeznek
és a csókuk forró.

Három esztendeig
jártak a patakra,
jegyet váltottak és
vártak a nagy napra,

mikor pap mondja ki
frigyükre az áldást,
s rophatják kedvükre
lakodalmast, csárdást.

Aztán majd a bölcsőt
ringatja a lábuk,
ha megjő a gólya,
s meg lesz a babájuk.

Együtt tervezgettek,
együtt álmodoztak,
mint szerelmes gerlék,
vígán turbékoltak.

Meg volt az esküvő,
áll a lakodalom,
dalol, táncol, mulat
a víg sokadalom.

Ferkó menyasszonyát
forgatja középen,
mikor villám cikáz
át a magas égen.

Hatalmas dörrenés
rázza meg az eget,
orkán kergeti a
fekete felleget.

Ördögi bugyrából
zuhog a jégverés,
oda a gyümölcsös,
oda lett a vetés!

S mintha a pokolból
jönne föl a sátán,
Belzebub lovagol
vén boszorkány hátán.

Megáll a kapuban...
– A szemünk káprázik?
Négy fekete csődör
patkója szikrázik.

Fuj az orruk lika,
tajtékot vet hátuk,
véres habtól szennyes
lihegő pofájuk.

Mögöttük a hintó:
a Fekete Batár,
a földesúr küldte
a menyasszonyra vár.

„Primé noktisz”. Az ő
rettenetes joga:
szűzzel őt illeti
az első éjszaka!

Fegyveresek törnek
a násznépre durván,
viszik a menyasszonyt,
megragadva kurtán.

A batár ajtaját
rácsapják szegényre,
– Jaj! Mindjárt belehal,
megfagy minden vére!

A Fekete Batár
a kastélyba repül,
az ájult menyasszony
gróf ágyára kerül.

Mint a begerjedt kan,
ha tüzel a szuka,
sündörög, nyáladzik,
remeg orra lika.

Kerülgeti vággyal
a szűz liliomot,
habzó serrel felhajt
egy nagy bilikumot.

Befal egy nagy csülköt,
törli zsíros száját,
vadul tépi a lány
menyasszony ruháját.

Mielőtt szemérmét
birtokba vehetné,
„Primé noktisz” jogán
őt asszonnyá tenné...

Szörnyű csörömpölés!
Beszakad az ajtó,
beront, mint a végzet
a vőlegény, Ferkó.

Kezében fejszéje,
borotva az éle,
szörnyű csapást mér a
földesúr fejére.

Agyveleje, vére
szétfröccsen a falon...
vörös az éjszaka,
ég az uradalom!

Lángban áll a kastély,
mondják, porig égett,
Így büntette Ferkó
meg az úri népet.

Julissal kibujdos
idegen országba,
így a „Primé noktisz”,
– az ő kiváltsága.

Tán még most is élnek,
hogyha meg nem haltak,
azt is elfeledték,
hogy jobbágyok voltak.

Kecskemét, 2001.09.04.

Portré egy „szocialista demagógról”

Rég elszakadt a tömegektől,
csak múltja van jövője nincsen,
az osztályharcok sűrűjéből
„kiemelte” pártunk, s az isten...

Szerencsését /proletár voltát/
kamatoztatni ravasz sáfár,
s hol összecsalja millióját
zsibongó börzén – Korunk a Vásár!

X Elvtárs ő, s titulusára
gondosan ügyel hivatalból.
Felszólal, bírál, frázist halmoz
a munkás-életszínvonalról.

Kiszáll ha kell és ellenőriz,
kérelhetetlen rendünk mellett,
– ilyenkor pusztán öntudatból –
sültet zabál, kancsót ölelget.

S ha néha őt is megbírálják,
mert nem áll rendjén a szénája,
sebj! – biztosan kapaszkodik
a jó öreg önkritikába! –

Dunavecse, 1963.01.31.

Trianon

A szívünk vérzik és a szégyen éget,
mert Trianon darabokra tépett
Európa védpajzsa Magyarország.
Mecsonkított tested szipolyozták,

akik hála helyett porba tiportak,
antant győzte urai Nyugatnak.
Feltétel nélkül kényszerített térdre
gyalázatunk a versailles-i-béke.

Kilencven éve... – már majdnem egy század, –
emlékezünk, s bár könnyünk felszárad,
mi nem feledünk, ütött az óra:

szolgáltass történelmi elégtételt,
határok nélkül egységre lépett,
közös családdá lett Európa!

Kecskemét, 2010.06.08.

Én nem vagyok...

Én
nem
vagyok
poeta doctus,
sem vadzseni,
csodagyerek,

csupán a Szépség lett iránytűm,
s felétek vezet emberek!

Az
árva
lét
szűkös körében
sosem leszek
dölyfős „EGYÉN”,
Vagyok mindenki hegedűse
a csillag milliók egén!

Dunavecse, 1961.04.08.

Dal az inasról, aki költőmesterséget tanul

Sok verset megírtam, szent, nagy ihletekben,
s mindről azt hittem „Ez az igazi!”
A fűzfabimbót pálmaágnak véltem,
– s hogy silány gaz volt – nem kell mondani.
Az első termés kritikáit nézve,
úgy döntöttem, hogy nem írok tovább,
mert éreztem, hogy ily kontár – ezekkel,
csak meggyalázom a poeticát.
És mégis mégis valami belülről
biztat, tüzel hogy írni, írni kell!
– hisz senki sem hoz tudást anya-méhből-
előbb tanulj és aztán énekelj!
És én tanulok... Tu Fu, Shakespeare, Petőfi,
Ady, Heine, és Burns a mesterem,
s mint kisdíák az egyszeregyet bújja,
– e dalok-titkát lassan ellesem.
És itt az Élet, ez nagy tanító,
ezer, s ezer feladványt rejteget,
de szorgos szívvel, úgy érzem, megoldom,
a rám szabott nehéz egyenletet.
Mily jó s élni most e büszke korban,
száguldva a csillagok felé
és hinni, hogy az emberiség sorsa
méltó formáit végre elnyeré,
Ezért írok friss tűzzel, lankadatlan,
– még fals az ének, hisz mutál a hangom-
de a kornak roppant ütemére,
mint tisztábban cseng rezonált lantom!

Szalkszentmárton, 1960.03.04.

Vallomás verseimről

Néha felsajdul
bennem
valami furcsa
zsongás,
izgek-mozgok és
helyem,
azt nem találom,
Kezeim közé
fogom
kábult fejemet,
ihlet
várását várom.

Mily furcsa is az
ihlet.
A tudat alatt
mozdul
gondolat-csira,
érzés,
mely szavakat ölt,
betűt
formál papírra.

Bontakozik egy
gondolat,
lassan világos
képpé,
agyam fókuszol,
s így áll
össze a részlet
egésszé.

Formákat ölt,
rimes
sorokból lesz a
strófa,
verslábak adják
ütemét,
dallamát ez a
sója.

S a szépen csengő
asszonánc,
mint jó bornak
bukéja,
beilleszkedik
rímeim
körébe néha.

Rím és ritmus
teszi
versé a prózát,
vannak
persze „szabadok”,
e szabályt
ők nem osztják.

Én a hangsúlyos,
magyaros,
formát kedvelem,
– e vers formája
most már, –
ritkán esik meg
velem.

Gondolatim nem
zavaros,
szavam érthető,
tiszta,
nyelvtanórákra
nem megyek
az iskolába
vissza.

Formalista én
nem vagyok,
„Poeta Doctus”
sem leszek,
a költészetért
azért,
valamit én is
megteszek.
Asztalfióknak
írok?
meglehet, azt se
bánom,
nekem a vers az
nyugalom,
másnak is ezt
kívánom!

Koszorúkért,
díjért,
én nem írok dalokat,
vigye ördög,
másnak hagyom
azokat!

Kecskemét, 2001.10.03.

Rózsa tolvaj

Uram! Bocsásd meg vétkeim,
néha gyötörnek az álmok,
igéz a rózsa illata,
s lopni más kertjébe járok.

Rózsát lopni szakítani
még álmomban is kurázsí.
Tövise azért ejthet sebeket,
hát kell hozzá egy kis mázli.

„Alita Jachta est”, én már
kádenciámat elvetettem;
ki még ennyit sem vétkezett
az törjön pálcát felettem.

Kecskemét, 2006.11.16.

A szalma költő

Sokszor úgy szeretnék verset írni,
de sehogy sem áll rá a kezem.
Erőltetem, ám, de mind hiába,
dalom kurta lesz és rímtelen.
S ekkor így kiáltok fel:
állj meg te balga,
hisz amit leírtál
se füle, se farka!

Budapest, 1961.

Kisprímás

*„Ajánlás Banyák Józsefnek,
a Dunavecsén megrendezett
KISZ Kulturális Szemle
aranyérmes kisprímásának”*

Fekete ébenfa
nőtt ki a színpadon,
Vivaldit hegedül
„A-molban”- hallgatom.

Fekete ébenfa
susognak a húrok ...
barátni, szelíden
dalodhoz simulok.

Fekete ébenfa
cigánynak születél,
viharok, szégyenek
fiává szegődtél.

Századok rongyain
didergett a néped,
korbácsolta konok
dölyf, se előítélet.

Szolgai alázat
vert béklyót lelkenen,
Testvér, a múltadtól
mindenki idegen!

Te nem jussoltál mást
csak ősi megvetést,
Gúnyok mártogatták
a szívedbe a kést,

Tavaszkok, örömöd
csak árnyékban nyílott,
Úr, paraszt egyformán
csak „Koszor”-nak hívott.

Jóska itt áll játszik
önfeledten, tisztán,
mert korunk e század
más jegyekben ír már.

Lehet zsidó, cigány,
vagy akárki ősed,
itt minden tekintet
kedves ismerősöd!

Kunszentmiklós. 1963.05.11.

**Baráti köszöntő Buda Ferenc
Kossuth díjas költőhöz
egy irodalmi rendezvényen**

Buda Ferkó Debrecen szülötte,
szívárvány-ív tündököl fölötte,
ölelte a délibábos pusztát,
innen indult rögs vándorútra.

Napkeleten őseink keresve
baskir földre, a kazah hegyekbe
vitte őt tudós kutató lázat
és lett a népköltészet tárháza.

Ritmusa, rímei szüzi szépek,
gyémánt szikrát szór bennük a lélek.
Tiszta FORRÁS-ból fakad a lény,
ez sodorta Parnasszus hegyére.

Múzsák között, titánok közt trónol,
egyre érik, s erős, mint az ó-bor. –
sugárzása KOZMOSZ sugárzása,
világot gyűjt:

– a SZÍK FÖLD-HAZÁ-ban,
– a HOMOK-HAZÁ-ban,
– a TANYA-HAZÁ-ban,
– a HIMNUSZ-HAZÁ-ban,
s hol magyar szó hangzik,
szerte a világban!

Kecskemét, 2007.03.24.

A lélek halhatatlan

Mint a gyermek, mikor várat épít,
olyan gonddal formálom a verset,
így tárom fel a belső világom,
mit az érzés és átélés felfed.

Leomlanak majd a homokvárak?
Lehet! de az alkotás az öröm,
talán csak játék az illúzió,
amiért nap, mint nap magam töröm.

Mi a világ? „Lenni, vagy nem lenni?”
ez ősi rejtély kulcsát keresem,
részese vagyok a Nagy Kalandnak,
– így a Világ, az Élet egy velem!

Atomnyi része a Végtelennek...
„Cogitō ergo sum”, s ha meghalok,
mulandó testem majd porrá válik,
de rímeimből szellemem ragyog!

Kecskemét, 1998.11.22.

TARTALOMJEGYZÉK

ELSŐ CIKLUS

1. RÉSZ: LEGENDÁK PANNÓNIA FÖLDJÉN

Az Isten Kardja	8
Az aranykoporsó.....	9
Csaba legenda	10
Tordai hasadék.....	11
Szent István király	12
Szent László király utolsó csatája	13
Boldog Margit legendája.....	14
Millennium 2001-ben	15

2. RÉSZ: A TÖRTÉNELEM REJTÉLYEI

A labirintus titka	18
Az első szárnypróba	19
Hannibál ante portas	20
Róma diadala, Karthágó pusztulása	21
Caesar és Kleopátra	22
A római lenyűgözése	23
Gavallér Antóniusz	24
Halálba menekült szerelmesek	25
Istenek alkonya.....	26
Keleti vihar Itáliában	27
A catalaunumi csata	28
Golem legendája	29

3. RÉSZ: LEGENDÁK FÖLDJÉN

Megdöböntő próféciaák	33
Elveszett Éden.....	35
Atlantisz rejtélye	36
Artúr király (Anglia).....	37
Avalon (az Almák szigete)	38
Az Ararát hegye.....	39

Piramisok.....	40
Az Ayers-szikla (az Uluru)	41
A Fudzsi-jama.....	42
Kappadókia.....	43
Tisztító Gangesz.....	44
Haleakala-kráter	45
A Himalája	46
Altamira	47
A Stonehenge (Függő Kövek)	48
Shenandoah-völgy (USA)	49
Tutanhamon sírja.....	50
Delphei-jósda.....	51
Petra	52
Tikal (a maja indiánok fővárosa)	53
Machu Picchu (Peru)	54
A Svedaung pagóda (Burma)	55
Haggia Sephia.....	56
Patala (Tibet)	57
Alhambra	58
A tiltott város (Kína)	59
A Tadzs Mahal.....	60
Neuschwanstein	61
Az atomkor csodái	62

4. RÉSZ: EGYÉB SZONETTEK

A művészet örök.....	64
Valentin napi gondolatok	65
Vénlegény vallomása Valentin napon.....	66
Szonettom Valentin napra	67
Valentin-napi szonett Teréziának	68
Valentin-napi szonett húgomnak	69
Nőnapra.....	70
A nyírfá	71
Karácsony.....	72

Madáretetők.....	73
Veréb lakoma	74

MÁSODIK CIKLUS: MITIKUS VERSEK

A hegy románca	76
A vén faun ha szerelemre vágyik.....	77
Pán találkozása a szűzzel	78
A Nap szüzei /Inka ballada/	81
Szaádi.....	90
Odüsszeusz új kalandja.....	93
Álmomban Naxos szigetén jártam	94

HARMADIK CIKLUS: ÉP TESTBEN ÉP A LÉLEK

/MEN SANO IN CORPORE SANO/

Előhang /Prológus helyett/.....	96
Bóbis Gyula	99
Mester és tanítvány	102
Utóhang.....	103
Olimpia III.	104

NEGYEDIK CIKLUS: ŐSZIDŐ

Őszidő	106
Nyárutó nosztalgiával	108
Őszi gondolatok.....	109
Nosztalgia őszi széllel	111
Elégia	112
Szarvasbőgés az erdőn.....	113

ÖTÖDIK CIKLUS: BORVERSEK

Fohász Anakreónhoz.....	115
A bor	116
A borról.....	117
Borról – borivóknak.....	119

A jó borról	120
A rossz borról	121
A magyar borok dicsérete	122
Bögrecsárda	125
Duda	128
Józsi bácsi lopótöke	130

HATODIK CIKLUS: TRÉFÁS ANEKDÓTÁS JÁSZ-KUN TÖRTÉNETEK VERSBEN

Hogy került a harang a ladányi toronyba?	133
Kéményseprő inas	134
Lekváros szilke	136
Egy nagy kosár tojás	138
Parasztosan, magyarosan	141
Az egyszeri plébános	143
Kovács Tóni	145

HETEDIK CIKLUS: VERSEK INNEN-ONNAN

Judás csókja kísért... ..	150
A 45 éves érettségi találkozónkra	151
A Fekete Batár /ballada-vers/	152
Portré egy „szocialista demagógról”	157
Trianon	158
Én nem vagyok... /Ifjúkori ars-poeticám/	159
Dal az inasról, aki költőmesterséget tanul	160
A szalma költő	161
Vallomás verseimről	164
Rózsa tolvaj	165
Kisprimás	166
Baráti köszöntő Buda Ferenc Kossuth-díjas költőhöz egy irodalmi rendezvényen	168
A lélek halhatatlan	169

